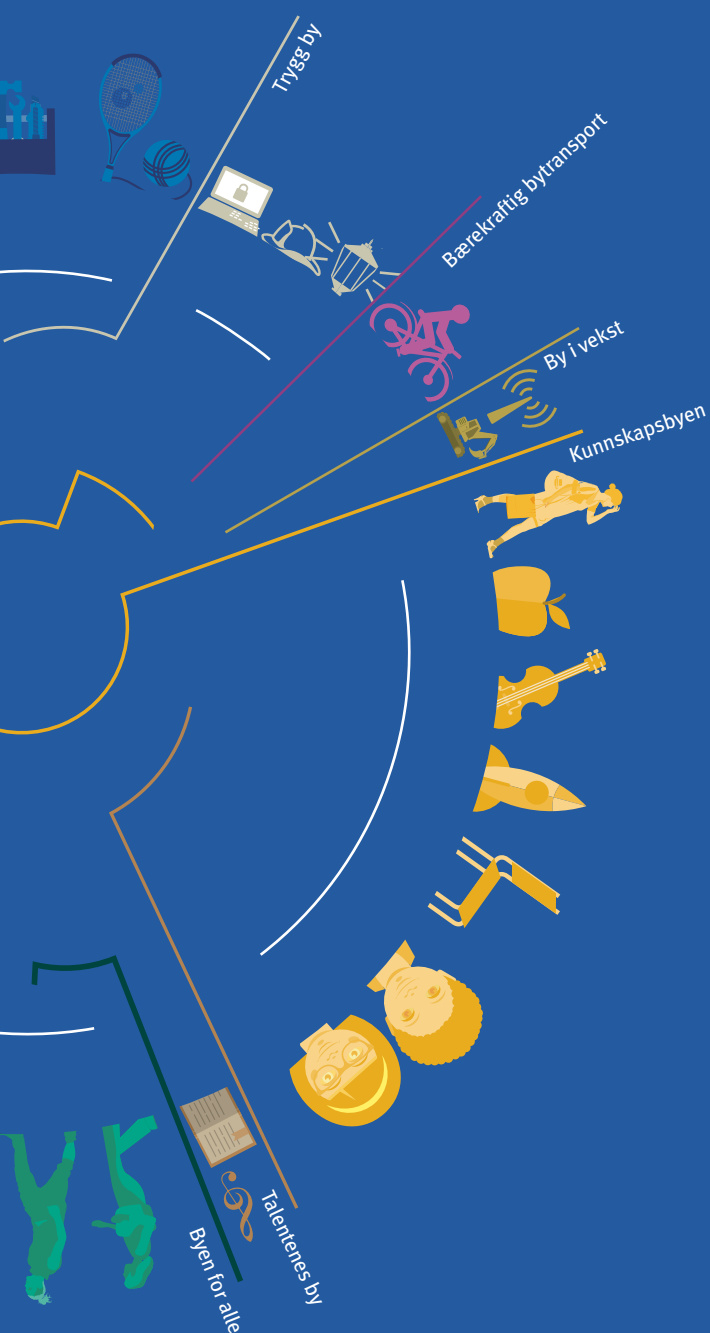

Byrådets forslag til budsjett 2015

og økonomiplan 2015–2018

DEL 1

■ Hovedprioriteringene i budsjettforslaget 4

- By i vekst 6
- Kunnskapsbyen 8
- Talentenes by 10
- Byen for alle 12
- Ung by 14
- Byen for de eldre 16
- Blå-grønn by 18
- Idrettsbyen 20
- Bærekraftig bytransport 22
- Trygg og velorganisert by 24

■ Økonomiplan 2015–2018 26

■ Innstilling til vedtak 36

■ Vedlegg 52

Til Oslo bystyre

Byrådets forslag til budsjett 2015 og økonomiplan 2015–2018

Byrådet legger med dette frem sitt forslag til budsjett 2015 og økonomiplan 2015–2018. Budsjettdokumentet presenteres i to deler.

Del 1 presenterer hovedprioriteringer og profil i budsjettforslaget under ti hovedoverskrifter, på tvers av sektorinndeling og administrativ organisering. Del 1 presenterer også byrådets forslag til økonomiplan for 2015–2018 med en kortfattet redegjørelse for hvilke økonomiske rammebetingelser, økonomiske utfordringer og økonomisk handlingsrom kommunen opererer innenfor. Byrådets innstilling til budsjettvedtak presenteres til slutt.

Del 2 inneholder den detaljerte informasjonen om de enkelte budsjettkapitler, sektorene og de enkelte tiltak.

Oslo, 24. september 2014

Stian Berger Røsland

Eirik Lae Solberg

Hovedprioriteringene i budsjettforslaget

Oslo er en by i sterk vekst. Bare det siste året har Oslo fått i overkant av 10 000 flere innbyggere. En raskt økende befolkning gir oss et godt utgangspunkt for å videreutvikle byen, tenke nytt om måten vi løser oppgaver på, fremtidig innovasjon og verdiskaping. Samtidig utfordres kommunens økonomi av et stadig økende behov for investeringer og utbygging av kommunale tjenester. Effektivitet, videreutvikling og modernisering av tjenestene er derfor helt avgjørende for å sikre innbyggerne tjenester av god kvalitet innenfor kommunens økonomiske rammer.

Byrådet vil sikre finansieringen av kommunens basis-tjenester og prioriterer ytterligere tiltak for å gjennomføre byrådets politikk slik den fremgår av byrådsrklæringen. I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet et kutt i bydelsrammen på 312 mill. i 2015. Fordi bydelene er ansvarlig for sentrale tjenesteområder for byens befolkning, prioriterer byrådet å tilbakeføre totalt 119 mill. til bydelsrammen i 2015. For å sikre at Oslo skolen fortsatt skal kunne tilby elevene landets beste utdanning, foreslås rammekuttet til skolesektoren redusert med 89 mill. De tilbakeførte midlene videreføres i hele økonomiplanperioden. Byrådet foreslår et driftsbudsjett på 49,8 mrd. i 2015 og en investeringsramme på 36,3 mrd. i perioden 2015–2018.

For å møte kommende befolkningsvekst må kommunen gjennomføre storstilte investeringer i tiden fremover. Planlagte investeringer i økonomiplanperioden fremgår av tabell 1. I løpet av økonomiplanperioden vil byrådet bruke 11,5 mrd. på skoler og barnehager, 7,5 mrd. på sykehjem, omsorgsboliger, institusjoner og kommunale boliger og 9,3 mrd. til samferdselsinvesteringer og kommunaltekniske anlegg.

Tabell 1: Planlagte investeringer i mill. 2015–2018

Skolebygg	10 192
Barnehager	1 327
Sykehjem/omsorgsbol./inst. ¹	5 175
Kommunale utleieboliger	2 383
Samferdsel/kom.tekn. anlegg	9 332
Kirke, kultur, idrett og friluft	5 306
Byutvikling	1 015
Øvrig (IKT etc.)	1 521
Sum totalt Oslo kommune	36 251

¹) Det reelle investeringsomfanget på sykehjem/omsorgsboliger er anslagsvis 2 mrd. større fordi avsetningen til de fem OPS-sykehjemmene som skal ferdigstilles i økonomiplanen er eks.mva og husbanktilskudd.

Prioriteringene i forslag til driftsbudsjett sorterer under ti overskrifter som favner ulike behovsgrupper og viktige satsinger. Områdenes andel av brutto budsjettforslag fremgår av tabell 2. Hvert av de ti områdene er en sum av flere budsjettkapitler (se vedlegg side 52 for nærmere beskrivelse).

Kvalitet for brukerne av kommunens tjenester er høyt prioritert i årets budsjettforslag. For at byens innbyggere skal få så gode tjenester som mulig er byrådet opptatt av kontinuerlig å forenkle og forbedre tjenesteytingen.

Byrådet vil gjøre elektronisk kommunikasjon til den primære kanalen for dialog mellom innbyggerne og kommunen. Søknad om barnehageplass skjer nå elektronisk, og det utvikles nye elektroniske tjenester fra Kemneren, Næringsetaten og Plan- og bygningsetaten i 2015. Byggesaksarkivet til Plan og bygningsetaten skal digitaliseres i perioden 2015–2017. For å stimulere til utvikling av enda flere elektroniske tjenester til innbyggere og næringsliv etableres det en årlig sentral investeringsavsetning som virksomhetene kan søke på, og det avsettes midler for å videreutvikle kommunens IKT. Samlet settes det av 550 mill. i økonomiplanperioden til disse formålene. Satsingen skal forbedre servicen til innbyggerne og frigjøre ressurser til prioriterte oppgaver.

Byrådet vil legge til rette for at eldre mennesker skal bli i stand til å bo hjemme hele livet eller lengst mulig. Det legges inn 20 mill. årlig i perioden med utprøving av velferdsteknologi i pleie og omsorgstjenestene, fortrinnsvis i brukernes hjem. Velferdsteknologiske løsninger kan i mange tilfeller forebygge behov for tjenester eller innleggelse på institusjon og vil dermed både være bra for brukerne og lønnsomt for kommunen på litt lengre sikt. Eldre som ikke kan bo hjemme skal få tilbud om heldøgns pleie og omsorg. Byrådet legger opp til å

Tabell 2: Områdenes andel av brutto budsjettforslag

Overskrifter	2014 ²	2015	2016	2017	2018	Beløp i mill. ¹
						%-andeler 2015
By i vekst	659	654	654	635	621	1,3 %
Kunnskapsbyen	12 052	12 534	12 802	12 999	13 237	25,2 %
Talentes by	898	902	896	894	898	1,8 %
Byen for alle	12 506	12 173	12 144	12 092	12 114	24,5 %
Ung by	7 668	7 799	7 850	7 848	7 880	15,7 %
Byen for de eldre	7 108	7 044	7 063	7 067	7 114	14,2 %
Blå-grønn by	2 909	3 070	2 921	2 930	2 959	6,2 %
Idrettsbyen	322	437	305	305	305	0,9 %
Bærekraftig bytransport	2 060	2 081	2 079	2 079	2 078	4,2 %
Trygg og velorganisert by	3 008	3 096	3 171	3 376	3 532	6,2 %
Sum	49 190	49 790	49 884	50 225	50 738	100 %

1) Tallene i kolonnen for 2014 er i 2014-kroner, mens tallene i kolonnene for 2015–2018 er i 2015-kroner

2) I kolonnen for 2014 er det brukt tall fra Dok3 2014. Idrettsbyen er ny av året og er skilt ut fra Blå-grønn by.

få fire nye sykehjem totalrehabilitert/nybygget i 2018 som offentlig privat samarbeid (OPS). Disse sykehjemmene kommer i tillegg til de fem sykehjemmene, herav et OPS prosjekt, som allerede er innarbeidet i vedtatt økonomiplan. Totalt brukes over 5 mrd. brutto i økonomiplanperioden på totalt ni sykehjem og samlet ca. 1400 sykehjemsplasser.

Dagens barn og unge er morgendagens voksne. Ved å sørge for gode og trygge oppvekstvilkår, og barnehager og skoler med høy kvalitet, legges grunnlaget for fortsatt god livskvalitet og verdiskaping i Oslo. Bydelene tilføres midler til økt satsing på helsestasjoner for barn og økt bemanning i skolehelsetjenesten. Det settes av 20 mill. årlig i økonomiplanperioden til økt kvalitet i barnehagene (med halvårseffekt i 2015). Et likeverdig opplæringstilbud i skolen må ta høyde for at elevene har ulikt utgangspunkt. Elever med utfordringer skal få tilpasset opplæring. Faglig sterke elever skal få ekstra stimulans og mulighet til å gjennomføre studiespesialisering raskere enn normert tid. Det settes også av midler til en betydelig IKT-satsing i Osloskolen.

Byrådets mål er at alle elever som følger yrkesfaglig utdanningsretning, skal få lærlingeplass. Byrådet vil fra 2015 etablere 355 nye lærlingeplasser hvert år i økonomiplanperioden, både i og utenfor kommunens virksomheter.

Byrådet har som mål at alle innbyggere i yrkesaktiv alder skal delta i arbeidslivet og forsørge seg selv. Færrest mulig skal ha sosialhjelp som hovedinntektskilde. For å oppnå målet vil byrådet sette vilkår om aktivitet for sosialhjelp. Det settes av 10 mill. årlig i planperioden til sosialhjelpsreducerende tiltak som skal bidra til å kvalifisere den enkelte til arbeid. Bydelene tilføres også 31 mill. årlig for å kunne styrke satsingen innenfor rusomsorgen og psykiatrien.

Oslo kommunes bibliotekmelding for 2014–2018 slår fast at biblioteket skal være borgernes bibliotek, der deres behov skal veie tyngst ved utviklingen av nye tjenester. Byrådet vil videreutvikle bibliotektilbudet og formidle litteratur, kultur og kunnskap til et bredt publikum. Dette innebærer også en sterkere satsing på bibliotekfilialene. Det settes av 52 mill. til å følge opp bibliotekmeldingen i økonomiplanperioden.

Byens befolkning skal få et stadig mer effektivt kollektivtilbud. En fortsatt satsing på kollektivtransport, sykkel og gange er avgjørende for å nå Oslos mål om 50 prosent reduksjon i utslipp av klimagasser ifht. 1991-nivå innen 2030. Byrådet vil videreføre de lave billettprisene for kollektivtransport og utvide kapasiteten i kollektivtilbudet. Byrådet setter av ca 6,6 mrd. til dette formålet i økonomiplanperioden. I 2015 vil byrådets kollektivsatsing bidra til høyere frekvens og økt kapasitet på de tyngste buss- og T-banerutene og fra 2016 vil T-banekapasiteten økes når Lørenbanen åpnes. Byrådet vil styrke samhandlingen med staten for å oppnå økt statlig finansiering blant annet gjennom bymiljøavtalene.

Byrådet vil stimulere befolkningen til mer fysisk aktivitet og til å nyte friluftslivet i den blå-grønne byen vår. Arbeidet med å gjenåpne elve- og bekketrekkninger fortsetter. I 2015 igangsettes en betydelig satsing på byens mangfoldige idrettstilbud og byrådet vil øke avsetningen med 400 mill. i økonomiplanperioden til idretts-, friluftsliv- og nærmiljømidler, samt 140 mill. til rehabilitering av idrettsanlegg.

By i vekst

Oslo skal være en attraktiv by hvor innbyggerne og besøkende kan leve et godt liv. Kommunen skal legge til rette for den forventede befolkningsveksten, samtidig som byens blå-grønne og urbane kvaliteter ivaretas. Oslo skal være pådriver for å sikre bærekraftig vekst i hele Osloregionen. Byutvikling legger rammer for byens økonomiske og sosiale utvikling, og de store grepene som nå gjennomføres vil prege byen for generasjoner.

Oslo opplever en periode med historisk høy befolkningsvekst. Byrådet mener at vekst er grunnleggende positivt og vitner om en attraktiv og konkurransedyktig by som tiltrekker seg innbyggere og næringsliv. Befolkningsvekst i kombinasjon med demografiske endringer krever at det bygges, rehabiliteres og vedlikeholdes skoler, flerbrukshaller, barnehager, sykehjem, omsorgsboliger, boliger for vanskeligstilte og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det settes i tillegg av 230 mill. til kjøp av arealer til sosial infrastruktur i 2015.

Oslos innbyggertall per 01.07.2014 er 640 313. Befolkningsfremskrivningen viser at det kan forventes at Oslo kommune i 2030 vil ha 806 000 innbyggere. Det tilsvarer en vekst på om lag 10 700 innbyggere i året. I høringsutkast til ny kommuneplan er det kartlagt et potensial for bygging av 120 000 nye boliger og 7,8 mill. kvm næringsareal innenfor Oslos byggesone.

De siste ti årene har boligbyggingen i stor grad skjedd i indre by og dens randsoner samt ved en kompakt fortetting rundt knutepunkter. Mye tyder på at dette mønsteret vil fortsette. Byutviklingen må i størst mulig grad være banebasert. Byrådet vil gjennom arbeidet med kommuneplanen legge til rette for at Oslo kommune kan løse oppgavene som følger av befolkningsveksten på en bærekraftig måte. Endelig forslag til kommuneplan legges frem for bystyret i 2015.

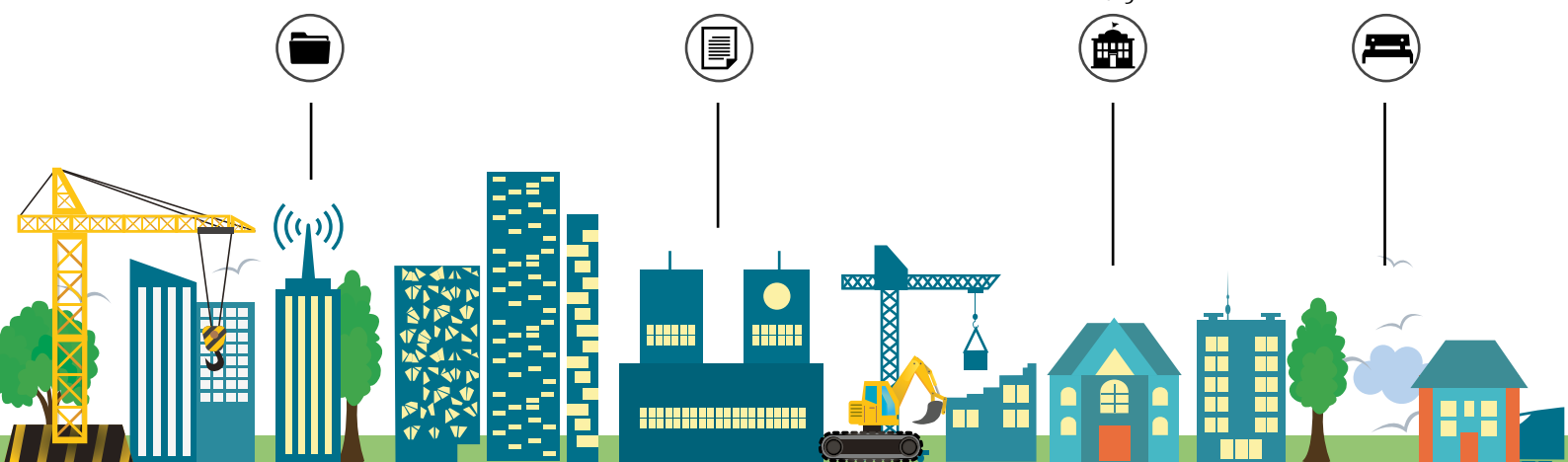
Det er forventet høy befolkningsvekst i hele Oslo-regionen. Byrådet utarbeider derfor kommuneplanen i nær dialog med det regionale plansamarbeidet for areal og transport mellom Oslo og Akershus fylkeskommune. Forslag til regional plan for Oslo og Akershus planlegges lagt ut til offentlig ettersyn ved slutten av 2014 med endelig behandling i Oslo bystyre og Akershus fylkesting i 2015. Gjennom planarbeidet søker vi å finne en felles plattform for å håndtere den

10 mill. til digitalisering av byggesaksarkivet i 2015

Ny kommuneplan for Oslo fremlegges i 2015

230 mill. til kjøp av arealer til sosial infrastruktur i 2015

20 mill. til investeringer i torg og møteplasser i 2015

kraftige veksten i Oslo og Akershus på en bærekraftig måte gjennom et godt samarbeid om næringsutvikling og areal- og transportplanlegging.

Oslo kommunes viktigste oppgave i boligforsyningen er å sørge for at det til enhver tid finnes tilstrekkelig byggeklare tomter slik at eiere og utbyggere kan møte etterspørselen. Byrådet fører derfor en aktiv boligpolitikk som transformerer områder med dårlig utnyttelse av arealene til nye attraktive boligområder. Kommunen er en aktiv pådriver og koordinator for ulike grunneiere når nye områder skal utvikles, og sikrer ferdigregulerte boligtomter og arealer for grønn, sosial og teknisk infrastruktur.

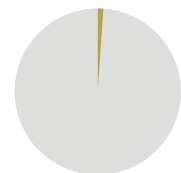
Byrådet er opptatt av en effektiv og brukervennlig plan- og byggesaksbehandling. Det arbeides med videreutvikling av løsninger som vil gi redusert tids- og ressursbruk både hos tiltakshavere/forslagsstillerne og kommunen. Plan- og bygningsetaten er med på kommunens program for elektroniske tjenester som på sikt vil gi effektivisering. Prosjektene «Bedre byggesaksbehandling» og «Redesignet innsendt planprosess» (ny reguleringsplanprosess) implementeres i alle ledd i saksbehandlingen, og er blitt godt mottatt av næringen. Det foreslås 38 mill. til digitalisering av viktige deler av byggesaksarkivet til Plan- og bygningsetaten i perioden 2015–2017.

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus fremmes i 2015

Groruddalssatsingen er kommunens og statens samarbeid om å forbedre miljø, samferdsel, bomiljø og levekår i Groruddalen. Prioriterte områder er opprustning av nærmiljøer, etablering av gode møteplasser, utdanning, kultur og inkludering. Partene har i løpet av Groruddalssatsingens syv første år (2007–2013) bidratt med om lag 1,1 mrd. i ekstraordinære midler. Det arbeides med en rekke tiltak/prosjekter i inneværende år. Satsingen vil pågå ut 2016 hvor Oslo kommune og staten samlet vil bruke minst 100 mill. ekstra hvert år på Groruddalen. Kommunen ønsker å videreføre en satsing også etter 2016, og det er innarbeidet 15 mill. årlig i 2017 og 2018 til tiltak i Groruddalen.

Byrådet er opptatt av at en stadig tettere by må ha rikelig med både grønne områder og urbane samlingssteder. Byens torg og møteplasser er viktige byrom for både innbyggere og besøkende. Det er i perioden 2007–2014 brukt 111 mill. til utvikling og opprustning av eksisterende torg og møteplasser, og byrådet foreslår at det bevilges 20 mill. til formålet i 2015.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

1,3%

BYRÅDETS MÅL:

- Tilrettelegge for økt boligbygging med vekt på å videreutvikle byens kvaliteter
- Byutviklingen skal være kompakt med banebasert fortetting
- Plan- og byggesaksbehandlingen skal være effektiv og brukerorientert

TILTAK:

- Sørge for ferdigregulerte tomter, samt sikre den blå-grønne strukturen og gode byrom
- Legge til rette for økt knutepunkt/stasjonsnær fortetting
- Videreutvikling av Plan- og bygningsetatens elektroniske tjenester

Kunnskapsbyen

Osloskolen skal gi alle elever mulighet til å realisere sine evner og talenter. Elevene skal utfordres, inspireres og motiveres til å sette ambisiøse mål for egen læring og utvikling. Osloskolen skal bidra til sosial mobilitet og flere elever skal fullføre og bestå et 13-årig opplæringsløp.

Osloskolen skal bidra til sosial mobilitet, slik at alle elever gis muligheter til å lykkes i utdanningsløpet. Høye forventinger til alle elever er avgjørende for utvikling og for å oppnå gode læringsresultater. Elever med utfordringer skal få ekstra oppfølging.

Også de faglig sterke elevene skal bli utfordret i Osloskolen. Byrådet vil derfor sette i gang et forsøk med toårig studiespesialisering ved Hersleb videregående skole i 2015. Dette skal bli et tilbud til særlig motiverte elever som har evner og arbeidskapasitet til å gjennomføre studier raskere enn normert tid. I 2015 skal Ullern OCCI stå ferdig, med videregående skole, forskning og næringsliv samlokalisert i en innovasjonspark. I 2015 åpner også Edvard Munch videregående skole, som blir et flaggskip innen formgivning, design og håndverk, samt utøvende kunstformer som musikk og dans.

Foss videregående skole har utarbeidet et talenttilbud i musikk på videregående skoles nivå, som er

særsilkt tilrettelagt for talentene som har gått på Majorstuen skole, og det første kullet starter opp i 2015.

Innen utgangen av 2015 skal det etableres 355 nye lærlingplasser årlig i kommunale og ikke-kommunale virksomheter. På denne bakgrunn øker byrådet avsetningen til lærlingtilskudd med cirka 50 mill. i kommende økonomiplanperiode. For å øke antallet læreplasser vil Oslo kommune kreve økt bruk av lærlinger hos leverandører. Krav til konkret antall lærlinger og bruk av sanksjoner ved unnlatelse er blant virkemidlene som er tatt i bruk.

Byrådet vil igangsette forsøk med praksisbrev i Oslo fra høsten 2014 ved Etterstad videregående skole. Dette vil være et supplement til en rekke eksisterende tiltak mot frafall i Osloskolen, herunder ulike former for praksisnær opplæring med tidlig oppstart i bedrift.

Sommerskolen og Aktivitetsskolen skal videreutvikles og fortsatt støtte opp om arbeidet med grunn-

Dd

Datanettverk

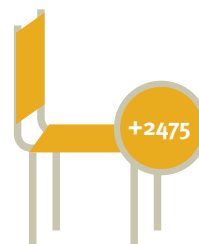
70 mill. mer til investeringer i skolenes lokale datanettverk og beredskapsløsninger i 2015 og 2016

Ss

Nye skoler

6 helt nye skolebygg åpner i 2015

Pp

Plasser

2475 nye skoleplasser ferdigstilles til skolestart 2015

leggende ferdigheter i Osloskolen. Sommerskolen vil tilby plass til over 15 000 elever i 2015.

Svært mange deltagere i grunnskoleopplæring for voksne gjennomfører aldri det opplæringsløpet de har påbegynt. En årsak til dette kan være at det ikke er krav til oppmøte eller egeninnsats. Byrådet ser behov for en helhetlig gjennomgang av voksenopplæringen i Oslo for å sikre at flere voksne fullfører opplæringsløpet.

Osloskolen skal kjennetegnes ved høyt læringstrykk og gode elevresultater. En forutsetning for dette er gode og høyt kvalifiserte lærere. I 2015 starter et prosjekt for å utvikle karriereveier slik at læreren kan gjøre karriere innen sitt fagfelt. Videre vil byrådet sette i gang arbeidet med å etablere et eget sommer- og høstakademi for lærerne.

Skolesektoren vil i årene fremover møte økte krav til nye digitale pedagogiske verktøy, sentralt gitte elektroniske prøver og eksamener og oppdaterte beredskapsløsninger. Byrådet vil i kommende økonomiplanperiode øke investeringene i skolens lokale datanettverk og beredskapsløsninger med til sammen 70 mill. i 2015 og 2016.

Samlet elevtallsøkning i grunnskolen og videregående skole frem til 2025 er anslått til rundt 13 700 elever, fordelt på 9 500 elever i grunnskolen og 4 200 elever i den videregående skolen. Det er størst vekst i begynnelsen av perioden, særlig i grunnskolen. De

siste ti årene har det blitt over 13 000 flere elever i Osloskolen. Dette betyr at Osloskolen årlig må gi plass til nesten 1 400 flere elever, selv om veksten er størst i begynnelsen av perioden.

De siste årenes vekst i barnekullene gjør at mange skoler allerede i dag har en høy oppfyltingsgrad. Veksten er høyest for de laveste klassetrinnene. Det er derfor nødvendig å etablere tilstrekkelig med plasser i elevenes nærområder slik at skoleveien ikke blir for lang.

Byrådet vil i økonomiplanperioden etablere 9 000 nye skoleplasser i grunnskole og videregående skole.

Det er et overordnet mål å ferdigstille skoleanlegg til rett tid, kostnad og i samsvar med bystyrets vedtak om miljøkrav. I økonomiplanperioden er det foreslått investeringer for om lag 10,2 mrd. Av dette beløpet er det avsatt 1,25 mrd. til rehabilitering av skoler.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

25,2%

BYRÅDETS MÅL:

- Alle skal lære mer – elevenes grunnleggende ferdigheter og kunnskaper i basisfagene skal styrkes
- Alle skal ha et godt lærings- og arbeidsmiljø, preget av ro og orden
- Flere elever og lærlinger skal fullføre og bestå videregående opplæring

TILTAK:

- Fortsatt satsing på grunnleggende ferdigheter i Osloskolen
- Innsats mot bråk, uro og problematferd i skolen
- Øke kvaliteten i fag – og yrkesopplæringen

LL

Læringer

8,3 mill. mer i
lærertilskudd i 2015

kulturattraksjonene og festivalene, samt et mylder av enkeltforestillinger, konserter og andre arrangement.

Kulturnæringene bidrar med arbeidsplasser og verdiskaping, samtidig som de styrker byens attraktivitet. Byrådet har derfor et mål om at Oslo skal få enda flere og bedre festivaler og kulturarrangementer og bli et foretrukket arbeidssted for nyskapende kunstnere.

Oslo skal være en ledende kunstby. Edvard Munchs kunst, som en viktig del av verdens kulturarv, er byrådets viktigste kunstsatsing. Det nye Munchmuseet i Bjørvika vil gi samlingene den synlighet og plassering som Munchs kunst fortjener. Byrådet viderefører den styrkede innsatsen for konservering og formidling med 15 mill. årlig. Men det satses også stort på kunst i resten av byen. Årlig settes 0,5 prosent av det totale investeringsbudsjettet av til kunst i kommunale bygg og uterom. Det foreslås at det settes av 50 mill. i budsjettet til dette formålet i 2015.

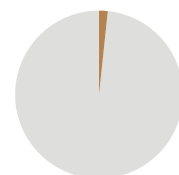
Deichmanske bibliotek skal formidle litteratur, kultur og kunnskap til et bredt publikum.

Biblioteket skal være relevant og tilpasset borgerenes behov. Det nye hovedbiblioteket i Bjørvika bygges nå, men byrådet vil også satse på sterke og gode bibliotekfilialer. Byrådet foreslår å styrke budsjettet med totalt 52 mill. i driftsmidler og 16,1 mill. i inves-

teringsmidler over de neste fire år for å følge opp bibliotekmeldingen.

Kommunen vil bidra til at barn og unge får gode muligheter til kunst- og kulturopplevelser i kulturarenaer som bibliotek, museer, teatre, musikkscener og i byens uterom. Gjennom Den kulturelle skolesekken Oslo (DKS Oslo) får alle elever i Oslo-skolen møte profesjonelle aktører fra nasjonalt og lokalt kulturliv. I snitt gjennomføres 16 forskjellige DKS-arrangementer i Oslo, hver eneste skoledag. Oslo musikk- og kulturskole (OMK) er kommunens ressurscenter for musikk- og kulturopplæring. OMK samarbeider med andre aktører i Oslos kulturliv, blant annet for å gi elever med særskilt talent mulighet til å utvikle seg mot et profesjonelt nivå. Kommunen skal være en god samarbeidspartner for byens mangfoldige kunst- og kulturliv. Særlig skal musikkfeltet og byens live-tilbud videreutvikles for å bygge på Oslos posisjon som en internasjonal musikkby.

Middelalderbeltet skal oppleves som en helhetlig middelalderby, og bidra til kunnskap om Oslos fortid. Samtidig skal det tilrettelegges for aktiv bruk til ulike kulturaktiviteter og rekreasjon på kulturminnenes premisser. Oslos kirkebygg inngår i byens kulturarv og kulturtilbud. Disse skal ivaretas, og byrådet øker avsetningen til rehabilitering av kirkebygg fra 20 til 30 mill. årlig i planperioden.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

1,8%

209,6 mill. til
tilskudd til kunst og
kulturtiltak i 2015

BYRÅDETS MÅL:

- Oslo skal være en attraktiv by med høy verdiskaping
- Oslo skal være en ledende kunst- og kulturby
- Oslo skal tilby alle barn og unge kulturopplevelser av høy kvalitet

TILTAK:

- Profilere Osloregionen for å tiltrekke talenter, besøkende og investeringer
- Bygge nytt Munchmuseum og nytt hovedbibliotek i Bjørvika
- Styrke og videreutvikle byens bibliotekstilbud

Byen for alle

Oslo er en mangfoldig by med toleranse for at mennesker er forskjellige og med omsorg for de svakeste. Alle skal gis mulighet til god helse og et godt liv i Oslo. Kommunens tjenester skal bidra til gode liv også for dem som i kortere eller lengre tid er avhengig av bistand av helsemessige, sosiale eller økonomiske grunner. Alle har ansvar for eget liv, men byrådet vil sørge for et sikkerhetsnett for dem som trenger det. Alle skal få mulighet til å bli selvhjulpne.

Byrådet satser på folkehelse for å redusere forekomsten av livsstilssykdommer og psykiske helseproblemer i befolkningen. Grupper med størst risiko for å utvikle sykdom, og tiltak for å bedre barn og unges oppvekst prioriteres. Det er etablert frisklivssentraler i 10 av 15 bydeler, og det driftes prosjekter for å forebygge sykdom og skade.

Alle innbyggere i Oslo skal få et likeverdig tjenestetilbud og muligheter for å leve et godt og aktivt liv i storbyen uavhengig av sosial, etnisk, religiøs, seksuell og kulturell bakgrunn. Byrådet iverksetter i 2015 ny handlingsplan mot diskriminering på grunnlag av seksuell identitet og orientering.

Byrådet vil iverksette tiltak som forebygger psykiske helseproblemer. Bydelsrammen er styrket med 31 mill. årlig til rusomsorg og psykisk helse fra 2015. I dette

arbeidet prioriteres deltakelse i meningsfylt arbeid eller aktivitet samt tiltak som bryter sosial isolasjon. Helsehjelpen som tilbys og ytes til dem som trenger det, skal være lett tilgjengelig og fremme evnen til å mestre eget liv.

Vold og overgrep i nære relasjoner er et alvorlig problem for dem som rammes, og det får store samfunnsmessige konsekvenser. Gjennom tiltak som opplæring av kommunens ansatte og lokal forebygging fortsetter byrådet arbeidet for å redusere dette samfunnsproblemet.

Byen skal være trygg for alle. I alt 20 mill. er videreført til sentrumsarbeidet for å løse opp de åpne russcenene i Oslo sentrum i planperioden. Sentrumsarbeidet, et samarbeid mellom kommunen, spesialisthelsetjenesten, politiet og frivillige aktører, skal videreføres for å redusere

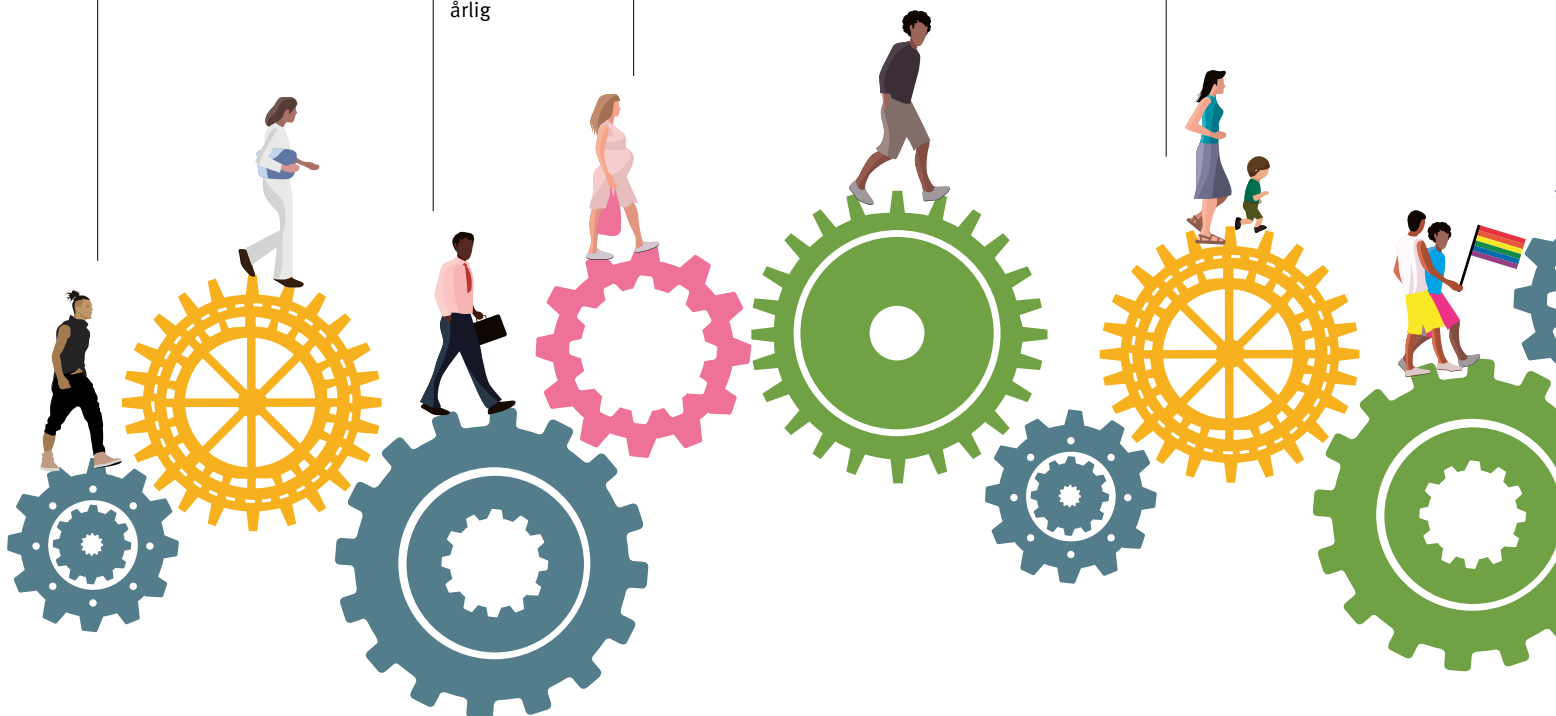
20 mill. til videreføring av sentrumsarbeid for å løse opp åpne russcener i planperioden

31 mill. i bydelsrammen til rusomsorg og psykisk helsearbeid årlig

40 mill. til styrking av arbeidet med aktive/sosialhjelps-reducerende tiltak i planperioden

44 mill. til styrket satsing av booppfølgingsarbeidet i bydelene i planperioden

2,1 mrd. til anskaffelse av boliger til vanskeligstilte og til personer med nedsatt funksjonsevne i planperioden

rekrutteringen til rusmiljøet, bedre rusmisbrukeres livssituasjon og motivere til behandling.

Oslos befolkning skal ha tilgang til akutt helsehjelp og gode legetjenester. Byrådet arbeider med etablering av en ny Storbylegevakt som skal sikre Oslo en moderne legevakt med høy kompetanse.

Byrådet har som mål at alle deltar i arbeidslivet og forsørger seg selv. Færrest mulig skal ha sosialhjelp som hovedinntektskilde. For å oppnå målet vil byrådet sette vilkår om aktivitet for sosialhjelp. Unge sosialhjelpsmottakere skal få opplæring og arbeidspraksis, og kvalifiseringsprogram og norskopplæring skal bidra til at enda flere blir selvhjulpne. I planperioden settes det av 10 mill. årlig til styrking av arbeidet med aktive/sosialhjelpsreduserende tiltak.

Byrådets mål er at flest mulig skal bli i stand til å eie sin egen bolig. Byrådet vil prioritere sosialt boligarbeid som hjelper flere til en mer selvstendig bosituasjon. Gode boforhold for lavinntektsfamilier skal prioriteres. Byrådet vil legge til rette for økt bruk av tilvisningsavtaler hvor kommunen får tilgang til flere utleieleiligheter gjennom offentlig privat samarbeid. Byrådet vil fortsette satsingen på booppfølgingsarbeidet i bydelene og vil bruke 20 mill. i 2015 og

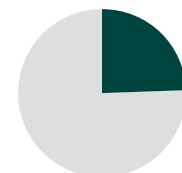
24 mill. årlig fra 2016 til dette arbeidet. Dette innebærer en reell styrking på 44 mill. i planperioden.

Byrådet oppretter i 2015 et rådgivningskontor for synshemmede.

Gjennom traineeordningen for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal flere funksjonshemmede komme i arbeid. Prosjektperioden er forlenget med to år til ut 2017.

Det er innarbeidet 2,1 mrd. til anskaffelse av boliger til vanskeligstilte og til mennesker med nedsatt funksjonsevne i planperioden. 29 nye boliger for utviklingshemmede er ferdige og byrådet har planer for ytterligere 110 boliger i økonomiperioden.

Sterk befolkningsvekst øker behovet for flere gravplasser tilpasset ulike livssyn. I budsjettforslaget for 2015 vil byrådet opprette flere gravplasser for muslimer.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

24,5%

BYRÅDETS MÅL:

- Flere skal bli i stand til å forsørge seg selv
- Flere skal ha et godt sted å bo
- Redusere forekomsten av livsstilssykdommer og psykiske helseproblemer i befolkningen

TILTAK:

- Sette vilkår om aktivitet for sosialhjelp og forsterke sosialt boligarbeid
- Anskaffe 1100 kommunalt disponerte boliger til vanskeligstilte
- Tilby personer med psykiske helseproblemer deltakelse i meningsfylt arbeid eller aktivitet

1,5 mill. årlig til forlengelse av traineeordningen for mennesker med nedsatt funksjonsevne frem til 2017

1,6 mill. årlig til ny rådgivningstjeneste for synshemmede med oppstart i 2015

Ung by

Byrådet er opptatt av å sikre gode oppvekstvilkår for alle byens barn og unge. Byrådet har som mål at alle barnehager skal ha høy kvalitet og gi et godt pedagogisk tilbud. Det er spesielt viktig at alle barn i førskolealder lærer seg norsk, slik at de får en best mulig start i skolen. Byrådet vil tilby plass til flere enn de som omfattes av den lovfestede retten til barnehageplass. Samarbeid mellom skole, barnehage og barnevern er avgjørende for at barn og unge som trenger det skal få riktig hjelp og bistand.

Oslobarnehagen skal gi alle barn et godt tilbud med høy kvalitet. Brukerundersøkelsene for Oslobarnehagen viser at foreldre i stor grad er fornøyd med tilbudet, men kvaliteten varierer for mye på tvers av barnehager og bydeler.

For mange barn starter første skoledag uten å kunne godt nok norsk til å følge ordinær undervisning. Mange av disse barna har gått i barnehage. Byrådet vil styrke arbeidet med språkopplæring i barnehagen, blant annet gjennom kompetanseheving hos barnehageansatte. Byrådet vil videre se på muligheten for å kunne sette ferdighetsmål i Oslobarnehagen om at alle barn skal kunne norsk og være bedre forberedt til skolestart.

Byrådet vil ha et kvalitetsløft i barnehagene og setter av ytterligere 70 mill. i økonomiplanperioden til kvalitetsheving gjennom blant annet tiltak for å rekruttere og beholde pedagoger og videreutdanning for barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere. Barna i

Oslobarnehagen skal tilbys gode digitale verktøy, og kommunikasjonen med foreldrene skal være enkel og effektiv. Byrådet vil derfor styrke IKT-infrastruktur en og setter av til sammen 30 mill. til investeringer i barnehagene i 2015 og 2016 (7,5 mill. i 2015 og 22,5 mill. i 2016).

Oppfølgingen av barnehagene skal styrkes for å sikre måloppnåelse, likeverdige tjenester og effektiv drift. Mer informasjon om kvalitet i Oslobarnehagene skal gjøres tilgjengelig. Byrådet vil derfor legge frem en egen melding som viser kvaliteten på tilbudet og hvilke mål og prioriteringer som gjelder.

Oslobarnehagen har hatt en stor vekst de siste årene, og behovet for kompetente ansatte har økt i takt med dette. Andelen ansatte med relevant utdanning er for lav, og mange ansatte har for svake norskferdigheter.

De senere årene har det vært sterk vekst i antall barn 1–5 år, samtidig som flere ønsker barnehageplass. Selv

70 mill. til kvalitetsløft i barnehagene i økonomiplanperioden

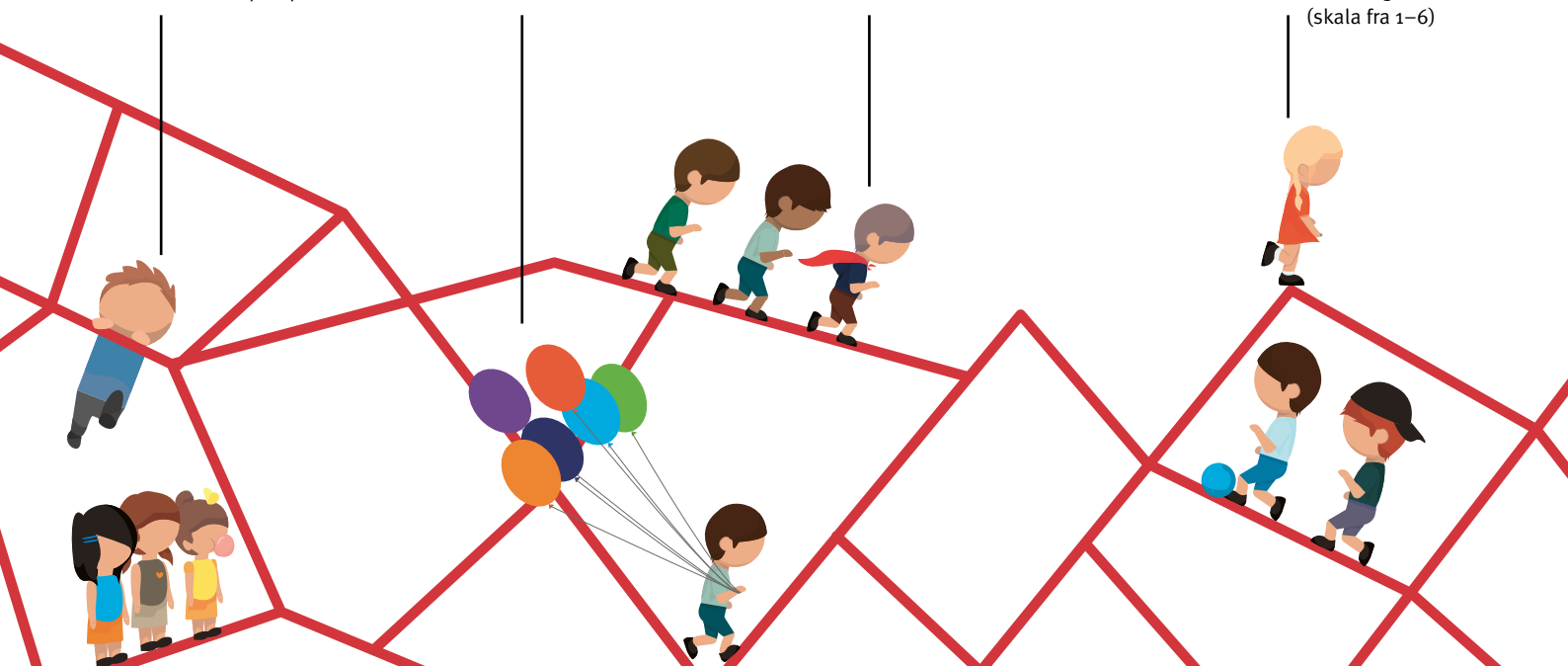
30 mill. til IKT-satsing i barnehagene i 2015/2016

21 mill. i bydelsrammen til videre satsing på helsestasjon og skolehelsetjenesten fra 2015

5,2 – bruker-tilfredshet i barnehage (skala fra 1–6)

med økt befolkning og etterspørsel, har kommunen tilbudt plass til alle barn med lovfestet rett. Siden 2009 har antallet som går i barnehage økt med rundt 3 000 barn. Ved årsskiftet 2013/14 hadde 36 200 barn plass i Oslobarnehagene. Dekningsgraden for barn 1–5 år har økt fra 76,9 prosent ved utgangen av 2006 til 85 prosent ved utgangen av 2013. I økonomiplanperioden har byrådet mål om fortsatt å tilby barnehageplass til flere barn enn de med lovfestet rett. Totalt vil det etableres ca. 2500 barnehageplasser i kommende økonomiplanperiode, herav 1465 i privat regi. I planperioden vil ca. 1300 midlertidige plasser bli utviklet slik at nettovæksten av barnehageplasser blir ca. 1200.

I samme periode forventes det ikke en økning av antall barn mellom 1–5 år. Tilveksten vil derfor gi rom for å øke dekningsgraden og kunne gi tilbud til flere uten lovfestet rett.

Byrådet vil stimulere frivillig sektor og satse på gode, rusfrie og trygge kultur- og fritidstilbud for barn og unge. Byrådet vil fortsette samarbeidet med politiet og kommunens forebyggende tjenester. SaLTto-modellen (Sammen Lager vi et Tryggere Oslo) bidrar til at ungdomskriminaliteten fortsatt synker.

Byrådet styrker bydelsrammen med 21 mill. årlig i planperioden for å gjøre bydelene i stand til en økt satsing på helsestasjoner for barn og skolehelsetjenesten, to viktige helseforebyggende lavterskeltiltak for barn

og unge. Alle elever skal sikres en tilgjengelig skolehelsetjeneste. Helsestasjonene har en unik mulighet for å oppdage, veilede og følge opp utsatte gravide og barn ved hjemmebesøk. En satsning på arbeidet ved helsestasjonene og skolehelsetjenesten bidrar til å forebygge sykdom og fremmer god fysisk og psykisk helse hos blivende foreldre, barn og ungdom.

Det er et mål at alle barn og unge skal fullføre og bestå videregående skole. Barneverntjenesten skal også støtte opp under denne målsettingen for barn med tiltak i barnevernet. Barnevernet skal jobbe forebyggende og gi et differensiert tilbud. Fosterhjem skal gis tett oppfølging. Kompetansehevingen blant ansatte i barnevernet videreføres. Et godt samarbeid mellom skole, barnehage og barnevern er viktig for at det enkelte barn skal få riktig hjelp. Samarbeidet skal styrkes ved aktiv bruk av samarbeidsavtaler. Byrådet vil utvikle og implementere flere kvalitetsindikatorer for barnevernet.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

15,7%

 1200 nye
barnehageplasser i
økonomiplanperioden

BYRÅDETS MÅL:

- Oslos barnehagebarn skal få et likeverdig tilbud av høy kvalitet
- Alle barn skal kunne norsk og være forberedt til skolestart
- Øke andelen barn med tiltak i barnevernet som fullfører og består videregående skole

TILTAK:

- Kompetanseutvikling av ansatte i barnehagen
- Språkopplæring av ansatte, språkkartlegging av barn og ekstra tiltak for barn som trenger språkhjelp
- Tett samarbeid mellom barnevernet og andre kommunale tjenester som barnehage og skole

Byen for de eldre

Selvstendighet og frihet for eldre er et sentralt mål for byrådet. Eldre skal kunne bo hjemme hele livet eller så lenge som mulig, slik de aller fleste ønsker. Byrådet vil forsterke satsingen på hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi slik at eldre kan leve selvstendige, aktive og trygge liv og holde seg friske. Oslo har som mål å være en foregangsby for kvalitet og valgfrihet i eldreomsorgen.

Oslo vil i løpet av noen år oppleve en sterk vekst i antall personer over 67 år. Disse er en betydelig ressurs for byen. Flere vil stå i arbeid etter ordinær pensjonsalder, stille opp som frivillige i ulike sammenhenger og være gode støttespillere for venner, familie og samfunnet. Samtidig vil noen ha behov for kommunale helse- og omsorgstjenester.

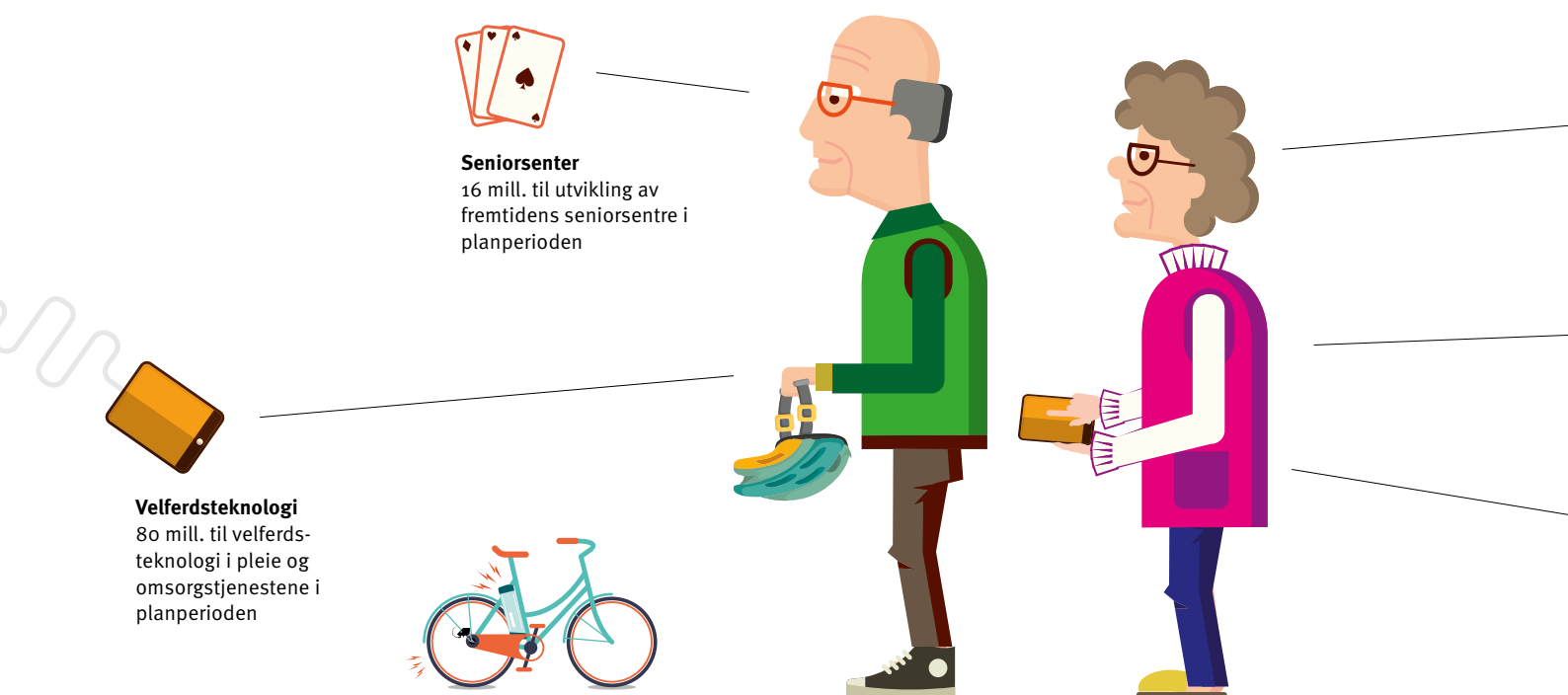
Seniorsentrene skal utvikles til å bli et enda viktigere samlingspunkt og tilbud til alle eldre i Oslo. Byrådet vil i 2015 utpeke ett til to seniorsentre til å utvikle et konsept for «fremtidens seniorsentre» med flere oppgaver og tjenester som trening, kulturopplevelser, råd og veiledning. For å styrke og gjøre seniorsentrene mer attraktive vil byrådet søke å samlokalisere seniorsentre med frisklivssentraler og ulike lærings- og mestrings-tilbud til eldre.

Hverdagsrehabilitering er intensiv trening for igjen å mestre praktiske hverdagslige aktiviteter etter svekket funksjonsnivå på grunn av skader eller sykdom.

Byrådet har gitt Helseetaten i oppdrag å utvikle en samordnet modell for hverdagsrehabilitering i kommunens pleie- og omsorgstjenester.

Det settes av 80 mill. til velferdsteknologi i pleie- og omsorgstjenestene i planperioden. Velferdsteknologi vil kunne ta unna rutinearbeid og praktiske gjøremål, slik at ansatte i større grad kan fokusere på menneskelig omsorg og fellesskap med brukerne. Toaletter med automatisk spyl og tørk og sensorer for tilsyn som sikrer bedre nattero, er eksempler på tiltak som frigjør tid og gjør hverdagen bedre for brukerne. Det settes i gang pilotprosjekter med utprøving av velferdsteknologi i brukernes hjem.

Omsorg+ er kommunens boligtilbud for eldre som trenger mer trygghet eller hjelp til å skaffe seg egnet bolig. I Oslo er det nå etablert over 500 Omsorg+ boliger. 500 flere skal ferdigstilles i økonomiplanperioden, med mål om totalt 1500 boliger innen 2020.

Oslo skal være en alders- og demensvennlig by. Det er anslått at det i Oslo er 7500 personer med demens. Byrådet vil peke ut en bydel til å gjennomføre et prøveprosjekt for å skape en demensvennlig bydel. Byrådet arbeider videre med å bygge opp et godt og variert dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer som har demens, samt gode støtte- og veiledningstjenester til deres pårørende.

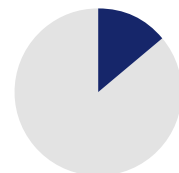
Byrådet samler nå korttidsplassene på sykehjem i egne Helsehus. Dette gir mulighet til å styrke fagkompetansen. Hit kommer utskrivningsklare pasienter fra sykehus og hjemmeboende eldre som trenger et kort institusjonsopphold. Målet er 4–5 helsehus geografisk fordelt i byen, slik at de som trenger tilbudet, kan få dette i sitt nærmiljø.

Byrådet vektlegger at langtidssykehjemmene er beboernes hjem, og at beboerne skal møtes av en hjemlig atmosfære og et hverdagsliv som er gjennkjennelig med tilpassede og varierte aktivitetstilbud. Alle som bor fast på sykehjem har krav på enerom. Sykehjemmene skal ha god kompetanse innen medisin, rehabilitering og sykepleie, men skal ikke organiseres som sykehus. Derfor skal vaktrommene bort. Sykehjemmene skal være hyggelig å besøke for alle, også for barn.

God kvalitet på sykehjem starter med god ledelse fra institusjonslederne. For ytterligere å heve kompe-

tansen vil Byrådet utvikle en topplederskolering for institusjonslederne. Sykehjemsetaten skal også legge til rette for flere læreplasser i sykehjemmene for helsefagarbeidere og studenter i samarbeid med høyskolene i Oslo og Akershus og Utdanningsetaten.

Mange av byens sykehjem trenger oppgradering og modernisering. I sykehjemsbehovsplanen er det derfor en målsetting om å nybygge/totalrehabiliter 2500 plasser før 2023. For å nå denne målsettingen vil byrådet ferdigstille ytterligere fire sykehjem i 2018. Disse kommer i tillegg til de fem sykehjemmene som allerede er innarbeidet i vedtatt økonomiplan. Av disse ni sykehjemmene planlegges det for at fem skal være OPS-prosjekter. Totalt vil det bli totalrehabilitert/nybygget ca. 1400 plasser i planperioden og kommunen ligger med det godt an i forhold til målsettingen i sykehjemsbehovsplanen. De totale kostnadene for denne satsingen vil utgjøre over 5 mrd. i kommende økonomiplanperiode.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

14,2%

Helsehus
4 helsehus etableres
i planperioden

Rehabilitering
5,5 mrd. brutto i planperioden
til totalrehab./nybygg av tot.
9 sykehjem med ca 1400
sykehjemsplasser.

Trivsel
5 mill. til trivselstiltak til beboere i
sykehjem i 2015

BYRÅDETS MÅL:

- Eldre skal kunne leve selvstendig og bo hjemme hele livet eller så lenge som mulig
- Seniorsentrene skal være sosiale og aktive møteplasser med varierte tilbud
- Beboerne på langtidssykehjem skal i størst mulig grad få leve slik de har levd i egne hjem

TILTAK:

- Tilrettelegge for at hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi skal være en integrert del i tjenestetilbudet
- Videreutvikle flere tjenester og aktivitetstilbud på seniorsentrene
- Sikre at hverdagslivet, aktiviteter og dagsrytmer på langtidssykehjem i størst mulig grad er i tråd med den enkelte beboers ønsker

Blå-grønn by

Oslo er en internasjonalt ledende miljøby og skal gå foran i arbeidet med å kutte klimagassutslipp. Det skal være enkelt for byens innbyggere å velge miljøvennlige løsninger. Markagrensen skal bevares, og befolkningen skal ha god tilgang til grøntarealer, parker og idrettsanlegg. Byen skal være ren, ryddig og trivelig med god tilgjengelighet for alle.

Oslo skal være en god by å bo i med byrom som er tilrettelagt for både rekreasjon og aktivitet. Etableringen av gode nærmiljøanlegg i hele byen er en viktig oppgave, og byrådet vil i 2015 sette av 8 mill. til nærmiljøinvesteringer. Byrådet vil bevare dagens parker og grøntområder samtidig som det etableres nye, gode friområder. I 2015 vil arbeidet med å lage en ny park ved Nedre Foss starte opp. I økonomiplanperioden vil det bli utviklet midlertidige barnehageplasser, og ubrukte barneparken vil bli fjernet fra friområder. Dette vil frigjøre verdifulle grøntområder.

Byrådet vil i 2015 videreføre satsingen på renhold, særlig i sentrum og i indre øst.

Oslo kommune har som mål å halvere klimagassutslippene i forhold til 1991-nivå innen 2030. Det viktigste virkemiddelet for å nå målet er en målrettet satsing på kollektivtrafikk og bedre tilrettelegging for sykling og gange. I tillegg skal oljefyrer fases ut innen 2020 og erstattes av oppvarming som bruker miljøvennlig

energi. Byrådet har innført nye støttesatser, herunder også en kommunal støtteordning for installering av solcellepaneler i boliger, som trådte i kraft høsten 2014. En helhetlig klima- og energistrategi legges frem i 2015, og skal vise hvordan kommunens ambisiøse klima- og miljømål kan nås.

Oslo kommunes kretsløpsbaserte avfallssystem bidrar til reduserte klimagassutslipp, bedre lokal luftkvalitet og gjenvinning av verdifulle ressurser. Produksjon av miljøvennlig drivstoff er et viktig satsingsområde for byrådet. Oslo kommunes behandlingsanlegg for matavfall utgjør et viktig bidrag til kretsløpsbasert avfallshåndtering i Oslo og leverer drivstoff til blant annet busser og renovasjonsbiler.

Byrådet vil øke tempoet i arbeidet med kildesortering for å nå målet om 50 prosent materialgjenvinning innen 2018. I 2015 skal det settes i gang forsøk med kildesortering i byens parker. Byrådet vil også videreføre satsingen på gjenbruksstasjoner ved å ferdigstille

gjenbruksstasjonen på Smestad og etablere ytterligere to minigjenbruksstasjoner.

Byrådet vil fortsette arbeidet med å sikre at Oslo overholder lovpålagte krav til god luftkvalitet. For å få flere til å fjerne forurensende ildsteder vil byrådet gjennomføre en tidsbegrenset kampanje som innebærer at støtten for utskifting økes fra 3000 til 6000 kroner innenfor Ring 3. Byrådet vil også legge frem revidert tiltakspakke for bedre luftkvalitet og øke presset på statlige myndigheter for å oppnå større lokalt mulighetsrom til å gjennomføre nye tiltak, som for eksempel begrensninger på tungtransporten for å redusere forurensningen.

I Oslo bruker vi mye vann, og med en kraftig befolkningsøkning er det viktig at vi behandler vann som en begrenset ressurs. I 2015 skal det derfor gjennomføres kampanjer rettet mot byens innbyggere med mål om å redusere vannforbruket.

Klimaendringer og større nedbørmengder fører til mer overvann og større belastning på byens ledningsnett. Som en del av arbeidet med overvannshåndtering skal det tilrettelegges for grønne tak og flomveier. Å gjenåpne vassdrag bidrar til økt robusthet for å takle følgene av klimaendringer. Kapasiteten på Bekkelaget renseanlegg skal utvides for bedre å kunne ta unna overvann og minimere utslipp til fjorden. Kapasitetsøkning på avløpsrensesiden vil gi store miljøgevinster

for byen og sikre at Oslo overholder utslippskravene for behandling av avløpsvann.

Oslo er den kommunen i Norge med størst biologisk mangfold. Verdien av den blågrønne strukturen, med skog, elver og bekker, er uvurderlig. Byrådet vil fortsette arbeidet med å gjenåpne elve- og bekkestrekninger. Det største pågående prosjektet er gjenåpning av deler av Hovinbekken, og etablering av Teglværskdammen på Hasle som vil ferdigstilles i 2015. Drift av kommunens parker og friområder skal baseres på miljøvennlige metoder, blant annet gjennom økt bruk av sommerblomster og blomstrende trær som er attraktive for humler, bier og andre pollinerende insekter.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

6,2%

BYRÅDETS MÅL:

- Etablere flere grøntområder og anlegg for rekreasjon og fysisk aktivitet
- Rene, attraktive, varierte og godt vedlikeholdte byrom
- Reduserte klimagassutslipp og god luftkvalitet

TILTAK:

- Opparbeide ny park på Nedre Foss ved Akerselva
- Forsøk med kildesortering i byens parker og tilby næringskunder muligheten til å bli en del av kildesorteringsordningen
- Kampanje som gir dobbel støttesats for utskifting av gamle vedovner innenfor Ring 3, og støtte til bruk av solenergi

Solcellepanel
Ny støtteordning
for installering av
solcellepaneler i boliger

Gjenåpning av bekker
Gjenåpne deler av
Hovinbekken og etablering
av Teglværskdammen på
Hasle i 2015

Idrettsbyen

Idrett er en kilde til økt trivsel, mestring og overskudd. Tilrettelegging for organisert og egeninitiert idrett og fysisk aktivitet skal inngå i større byutviklingsområder. Byrådet vil videreutvikle Oslo som verdens vinterhovedstad og som en attraktiv vertsby for internasjonale idrettsarrangementer. Byrådet vil i 2015 og videre i økonomiplanperioden sikre at det bygges flere idrettsanlegg i byen, og at eksisterende idrettsanlegg rehabiliteres og vedlikeholdes bedre.

Byrådet vil i 2015 sette i gang en betydelig satsing på byens mangfoldige idrettstilbud. Det settes av 938 mill. på investeringsbudsjettet til idrett, friluft og nærmiljøanlegg i økonomiplanperioden. Det settes også av 140 mill. i 2015–2018 til rehabilitering.

I tillegg kommer satsingen på flerbrukshaller. For å dekke behovet for idrettshaller og kroppsøvningsarealer vil byrådet som hovedregel bygge flerbrukshaller fremfor gymsaler ved bygging av skoler. I 2015 vil byrådet ferdigstille flerbrukshaller ved skolene Grefsen, Ekeberg, Veitvet og Teglverkstomta. Videre starter bygging av ny turnhall på Leirskallen, Kringsjø sandvolleyballanlegg, nye kunstgressbaner på Tørteberg og Kringsjø, rehabilitering av kunstgressbanene Nordstrand 1, Korsvoll og Mortensrud, oppgradering av Skullerud skianlegg og ny service- og driftsstasjon på Ekeberg. Det vil også bli bygget 7'er kunstgressbaner ved Grefsen skole og på Nordjordet. Det er satt av

midler til planlegging av Lillomarka arena og enklere tilpasninger i 2015. Arbeidet med å realisere Sonja Henie ishall og flerbrukshall fortsetter i 2015. Byrådet ønsker å bidra til at flere private idrettsanlegg kan bygges og vil se på løsninger for hvordan dette kan gjennomføres.

Tilrettelegging for spontan og egenorganisert aktivitet, spesielt for barn og unge, skal prioriteres. Byggestart for Voldsløkka skatehall og bygging av mindre skateanlegg, streetbasket, friluftsgym og andre nærmiljøanlegg vil derfor prioriteres det kommende året.

Oslo vil i 2015 ha om lag 80 kunstgressbaner, 70 spilleflater i idrettshaller, gress- og grusbaner og 12 kommunale publikumsbad, fem ishaller, en rekke nærmiljøanlegg, lysløyper og andre store anlegg for vinteridrett. Det er likevel behov for flere anlegg, samtidig som mange anlegg har behov for vedlikehold. I

2015 vil byrådet prioritere å rehabilitere Jordal Amfi, Ekebergsletta og ett flerbruksbad.

Byrådet la i 2014 frem en bademelding som nå er behandlet av bystyret. Badene skal i 2015 ha lengre åpningstider på lørdager og søndager. Badestrendene i Oslo skal også over tid rustes opp. For å utvide innbyggernes muligheter for bading i fjorden vil byrådet i 2015 starte arbeidet med å utrede mulighetene for reetablering av et sjøbad på Hovedøya.

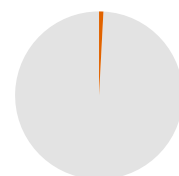
Ordningen med helårsåpen ishall skal videreføres fra 2014. Øvrige ishaller skal i 2015 som minimum være åpne fra skolestart i august til påske.

Byrådet vil arbeide for å synliggjøre behovet for arealer, nye anlegg og rehabilitering av anlegg knyttet til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Oslo. Dette skal sikre en forutsigbar og god utvikling av idrettsanlegg, friluftsliv og friområder i byutviklingen de neste årene. En behovsplan for idrett og friluftsliv ferdigstilles i 2015. Byrådet vil bygge videre på det gode samarbeidet med idretten og friluftsansjonene i dette arbeidet.

Oslo skal tilby arenaer både for breddeidrett og for store internasjonale begivenheter. Holmenkollen nasjonalanlegg er under stadig utvikling. Med kommunens siste investeringer på til sammen 174 mill. vil anlegget være oppgradert til World Cup-standard

og stå godt rustet til prøve-VM i skiskyting og World Cup Nordic Ski i 2015. Diamond League trekker friidrettens stjerner til Bislet Stadion, og flere tusen jenter og gutter samles i 2015 for 43. gang til Norway cup på Ekebergsletta.

Oslo ønsker å arrangere De olympiske og paralympiske vinterleker i 2022. Forutsatt støtte i Stortinget til statlig garanti skal Oslo levere siste søknad til IOC innen 07.01.2015. IOC vil foreta valg av vertskapsby 31.07.2015. Byrådets konsept for søknaden er «Games in the City» og tar utgangspunkt i byens unike beliggenhet mellom fjorden og Marka. Hensynet til bærekraft, gjennomførbarhet og etterbruk av investeringene etter lekene har dannet grunnlag for søknaden. Arrangementet vil bidra til bygging av seks nye haller, i tillegg til et nytt skianlegg på Grønmo tilrettelagt for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

0,9%

BYRÅDETS MÅL:

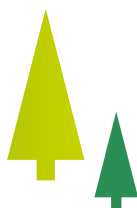
- Alle som bor i Oslo skal ha god tilgang til idrettsanlegg og områder for fysisk aktivitet
- Oslo skal være verdens vinterhovedstad og vertskapsby for store nasjonale og internasjonale idrettsarrangementer
- Tilgjengeligheten til byens bad og svømmeanlegg skal bedres

TILTAK:

- Oppstart av arbeidet med ny skatehall på Voldsløkka, og ferdigstilling av flerbrukshaller på Grefsen, Ekeberg, Veitvet og Teglverkstomta
- Holmenkollen nasjonalanlegg utvikles og oppgraderes til World Cup standard for skiskyting og nordiske grener i 2015
- Åpningstidene ved kommunale bade- og svømmeanlegg og ishaller skal utvides

Oppstart bygging
av Voldsløkka
skatehall

Bærekraftig bytransport

Byrådet vil fortsette en storstilt kollektivsatsing, med særlig vekt på utvidelse av tilbudet med trikk og T-bane og tiltak for å gjøre bussparken utslippsfri. Veksten i persontransporten skal tas med kollektivtrafikk, sykkel og gange. Det skal være enkelt og lønnsomt å velge de klimavennlige transportløsningene. Byrådet vil øke andelen som går og sykler og vil fremme Sykkelstrategi for 2015–2025.

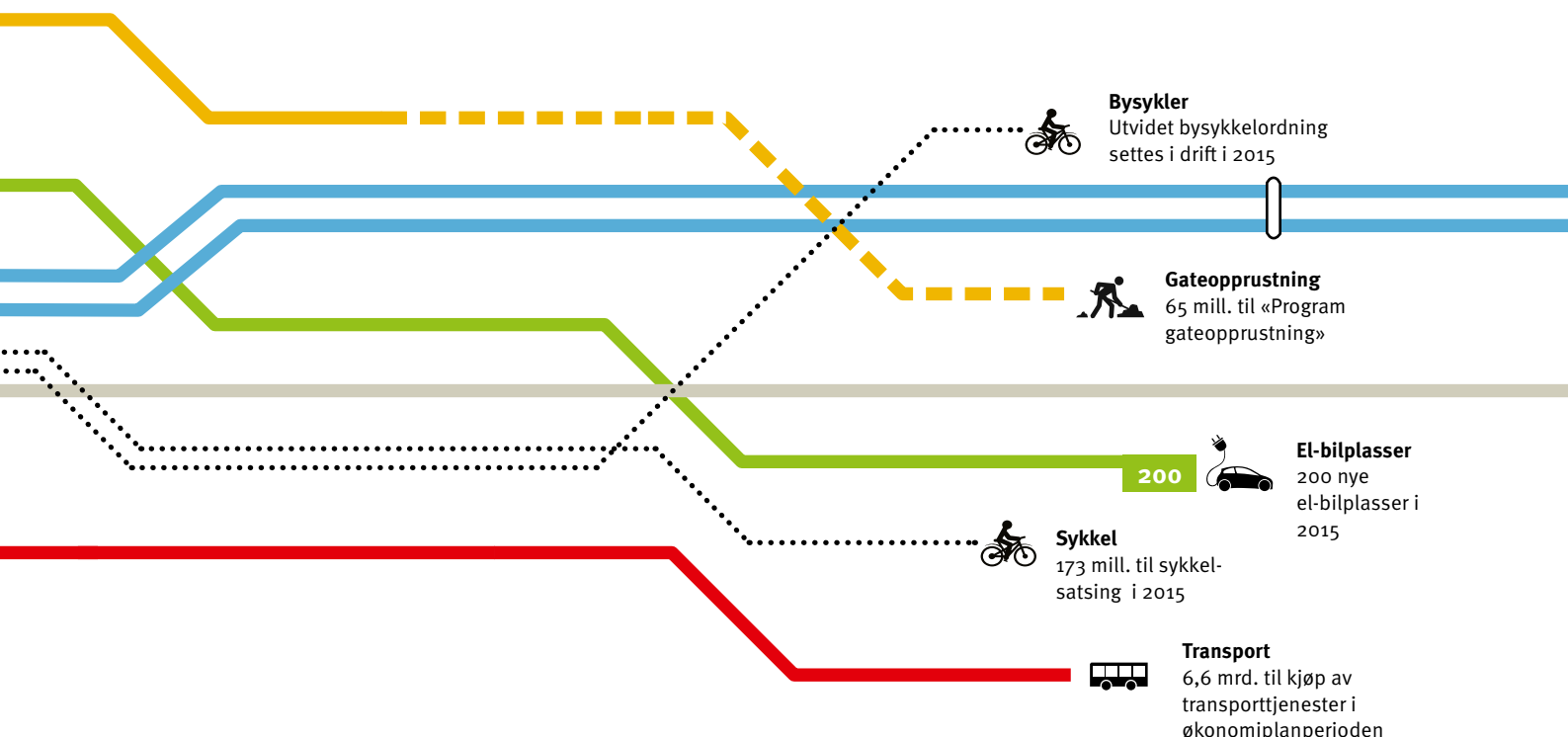
Oslos målrettede satsing på forbedring av kollektivtilbudet har bidratt til å øke kollektivandelen av motorisert transport fra 35 prosent til 46 prosent i perioden 2007–2013. En fortsatt satsing på kollektivtransport, sykkel og gange er avgjørende for å nå Oslos mål om 50 prosent reduksjon i klimagassutslippene i forhold til 1991-nivå innen 2030.

Byrådet fortsetter satsingen på kollektivtrafikk, og vil kjøpe transporttjenester for 1,66 mrd. i 2015. Det er lagt opp til en årlig styrking på 10 mill. i økonomiplanperioden. Samtidig jobber byrådet målrettet opp mot nasjonale myndigheter for å utløse større statlig bidrag til både drift og investering. Gjennom Oslo-pakke 3 bidrar bilistene gjennom bompenger med midler til investering i kollektiv-, sykkel- og veiprosjekter i Oslo. De samlede investeringene til kollektivtrafikken i 2015 er på 1,9 mrd.

Byrådet vil gjøre kollektivtrafikken mer effektiv og brukervennlig, og kapasiteten i kollektivtilbudet skal

utvides. En ny T-banelinje mellom Majorstuen og Fornebu og ny T-banetunnel er under planlegging. Byrådet er også i gang med å oppgradere trikkeinfrastrukturen og fornye trikkeparken med nye, moderne trikker. Byrådet vil øke fremkommeligheten for trikk og buss i Oslo. I 2016 åpner Lørenbanen. Den vil øke kapasiteten til dagens T-banesystem betydelig, og avlaste fellesstrekningen gjennom bykjernen slik at Østensjøbanen kan få økt frekvens fra ett til to tog i kvarteret. Byrådet vil i 2015 videreføre lav pris på månedskort.

Gjennom et målrettet effektiviserings- og forbedringsprogram har Sporveien siden 2012 levert en betydelig effektiviseringsgevinst. Flere trikker og T-banetog er i drift, samtidig som kostnadene går ned. Allerede i 2015 vil byrådets økte kollektivsatsing bidra til høyere frekvens og økt kapasitet på de tyngste buss- og T-banerutene. Det skal innføres 3G- og 4G-dekning på hele Oslos T-banenett i løpet av 2015, gratis sykkel utenom rushtid på T-banen og røykfrie holdeplasser.

Utbyggingen av sykkelveinettet skal fortsette, og det skal investeres 653 mill. i fireårsperioden. I tillegg til å bygge ut nye og mer trafikksikre sykkeltraseer, vil byrådet prioritere godt vintervedlikehold, opprette flere sykkelparkeringsplasser i sentrum og ved kollektivknutepunkter, samt starte planleggingen av minst ett stort parkeringsanlegg under tak. Rød asfalt, bedre merking i kryss og bedre skilting skal gjøre det enklere og tryggere å være syklist i Oslo hele året. Ny bysykkelordning settes i drift våren 2015. Det vil bli flere sykler av bedre kvalitet, og det geografiske området for ordningen vil bli utvidet.

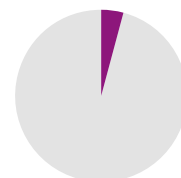
Opparbeidelse av sykkelfelt i Nordstrandveien mellom Tyslevveien og Langbølgen ferdigstilles i 2015 og opparbeidelse av Tvetenveien med sykkelvei mellom Haugerudveien og Ole Deviks vei videreføres og ferdigstilles i 2016. Merking og skilting av nytt sykkelfelt i Korsgata vil også gjennomføres i 2015. For Ring 2 mellom Blindernveien og Vogts gate pågår planleggingsarbeid og grunnerverv, og det pågår grunnerverv for Hoffsvæien og Ekebergveien. I løpet av 2015 vil byrådet også gjennomføre to pilotprosjekter i Oslo sentrum for å sikre gode tverrforbindelser mellom øst og vest.

Byrådet vil doble satsingen på trygge skoleveier i 2015 for å øke tempoet og omfanget i arbeidet med sikring av skoleveier. Prosjektet «Kartlegging av behov

og trafikksikkerhet på skoleveier» skal utvides fra et mindre pilotprosjekt i 2014 til et prosjekt som omfatter alle barneskoler. Prosjektet skal gi et bedre grunnlag for å vurdere og gjennomføre trafikksikkerhetstiltak fra 2016.

Byrådet vil i 2015 etablere 200 nye ladestasjoner for el-biler, videreføre driften av Ruters hydrogenbusser, utvide produksjonen av biogass til drivstoff i transportsektoren og fortsette innfasingen av nullutslippsteknologi for bussene i Oslo. Oslo kommune vil stille strengere miljøkrav til drosjene i forbindelse med nye kommunale anbud på drosjetjenester.

Byrådet vil legge til rette for at Oslo havn utvikler seg til en moderne og arealeffektiv havn og at skip som legger til kai i Oslo kan benytte landstrøm. Dette reduserer klimagassutslipp og lokal luftforurensning.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

4,2%

BYRÅDETS MÅL:

- All trafikkvekst skal tas av kollektivtrafikk, sykling og gange
- Utslippene fra transportsektoren skal halveres innen 2030 ifht 1991-nivå
- Sykkelandelen i Oslo skal øke i økonomiplanperioden

TILTAK:

- Beholde lav pris på månedskort og øke frekvens og kapasitet på de tyngste buss- og T-banerutene, samt innføre nye linjer for nattbuss
- Etablere 200 nye ladeplasser for el-bil i 2015, bytte ut alle kommunens tjenestebiler med el-biler
- Gjennomføre sykkelstrategien, utvide bysykkelordningen og bygge ny og trygg sykkelinfrastruktur

Trikk

496 mill. til toveis trikk i Prinsens gate og opprustning av Tollbugata

Skolevei

Dobling av investeringene i trygg skolevei og trafikksikkerhetstiltak til 20 mill. i 2015

Trygg og velorganisert by

Oslo skal være en åpen og tilgjengelig servicekommune som setter brukeren i sentrum. Innbyggerne skal oppleve trygghet for at de er sikret viktige kommunale tjenester selv ved brann, ulykker, terror og andre uønskede hendelser. Byrådet vil arbeide for trygge offentlige rom og sikre at kommunen er forberedt på nye utfordringer i forbindelse med klimaendringer og ekstremvær.

I følge Oslo kommunes publikumsundersøkelse 2014 opplever 75 prosent av Oslos innbyggere det som trygt å ferdes i sentrum på dagtid, mens 25 prosent opplever trygghet i sentrum på kveldstid. Byrådet viderefører og forsterker derfor en rekke tiltak i 2015 for å gjøre byen tryggere.

Ordningen med Oslovakter videreføres. Sentrumsområdene Grünerløkka, Tøyen og Grønland er prioriterte områder. Fra 2015 vil byrådet doble satsingen på belysning, og områdene Lindstows by, Rådhusplassen, Kvadraturen, Møllergata, Spikersuppa, Pilestredet og Sehesteds plass vil bli prioritert. Nattbusstilbudet utvides flere steder i 2015, blant annet i bydelene Grünerløkka, Sagene, Nordre Aker og Søndre Nordstrand.

SALUTT-prosjektet (Sammen lager vi utelivet trygge) utvides. Prosjektet har som formål å redusere og forebygge overskjenking, skjenking til mindreårige, vold og ordensforstyrrelser ved å ha en positiv dia-

log med utelivsbransjen, opplæring av bransjen, samt økt kontroll og tilsyn. Arbeidet med SaLTo-modellen (Sammen Lager vi et Tryggere Oslo) videreføres. Oslo kommune og Oslo politidistrikt er hovedsamarbeidspartnere i modellen. Målsettingen er å forebygge kriminalitet og rusmisbruk blant barn og unge.

Byrådet vil dessuten videreføre arbeidet med å utvikle en trygghetsindeks i 2015. Hensikten er å peke ut områder i byen hvor publikum føler og opplever utrygghet og iverksette trygghetsskapende tiltak på bakgrunn av dette.

I krisesituasjoner eller ved hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon skal innbyggerne ha trygghet for at kommunens ledere er godt forberedt og kan håndtere det som måtte oppstå. Dette handler om god risikoforståelse, godt planverk og jevnlig øvelser. Utstrakt bruk av IKT-løsninger innebærer at informasjonssikkerhetsar-

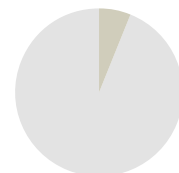
beidet skal ha økt oppmerksomhet. Kommunen må til enhver tid sette i verk hensiktsmessige sikkerhetstiltak knyttet til ivaretagelse av organisatorisk, fysisk og systemteknisk sikkerhet. Gjennom Beredskapsstaten arbeider byrådet for å videreutvikle kommunens beredskapsarbeid mot uønskede hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon.

Byrådet viderefører satsingen på brannberedskapen i 2015 gjennom å ansette flere røykdykkere og oppgradere materiell. Tilsynet med gamle bygårder og særskilte risikoobjekter med fare for tap av mange menneskeliv skal styrkes. Forebyggende arbeid er spesielt viktig, og brannvernet overfor særskilte utsatte grupper skal fortsatt prioriteres.

Oslo kommune skal være en åpen og tilgjengelig servicekommune. Byrådet driver en helhetlig satsing på elektroniske tjenester hvor det å gjøre elektronisk kommunikasjon til den primære kanalen for dialog mellom innbyggerne og kommunen er målet. I 2015 vil blant annet felleskomponentene MinSide for innbyggere og næringsliv og SvarUt tas i bruk av kommunens virksomheter, og det vil utvikles nye elektroniske tjenester fra Kemneren, Næringsstaten og Plan- og bygningsetaten. Prosjekt «Løftet» lanserer nye nettsider ved årsskiftet 2014/2015 for

www.oslo.kommune.no. Dette vil være med på å realisere kommunens mål om brukerorientering, med vekt på kommunikasjon mellom brukere av nettstedet og kommunen som tjenesteleverandør. Kommunikasjon skal skje uavhengig av plattform, blant annet slik at mobile enheter kan benyttes.

For å modernisere og videreutvikle kommunens tjenesteyting må ledere ha evne til å skape oppslutning og begeistring for visjoner og krevende mål. Samtidig skal de styre ressursbruk, planer og beslutninger. For å tiltrekke, utvikle og beholde dyktige medarbeidere er det viktig å stimulere en tillitsbasert og relasjonsorientert ledelseskultur som gjør kommunen til en attraktiv arbeidsgiver. Et ledelsesutviklingsprogram for kommunens toppledere settes i gang i 2015 og vil derfor være et viktig bidrag.

OMRÅDETS
ANDEL AV
BUDSJETT 2015:

6,2%

BYRÅDETS MÅL:

- Styrke innbyggernes trygghetsfølelse i sentrum på kveldstid
- God beredskap mot brann, terror og andre uønskede hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon
- Kommunikasjon mellom innbyggerne og kommunen skal i hovedsak skje elektronisk

TILTAK:

- Raskere gjennomføring av belyningsplanen, fortsette med Oslovakter, SALUTT og SaLTo og innføre nye linjer for nattbuss
- Styrket brannberedskap med flere røykdykkere og nytt materiell
- Utvikle og tilgjengeliggjøre nye elektroniske tjenester, digital kommunikasjon og selvbetjening på nett

Elektroniske tjenester
550 mill. til satsing på elektroniske tjenester i planperioden

Trygghet
1,5 mill. til utvikling av trygghetsindeks og trygghetsapp i 2015

Brannvesen
6 mill. til styrket røykdykkerberedskap i 2015

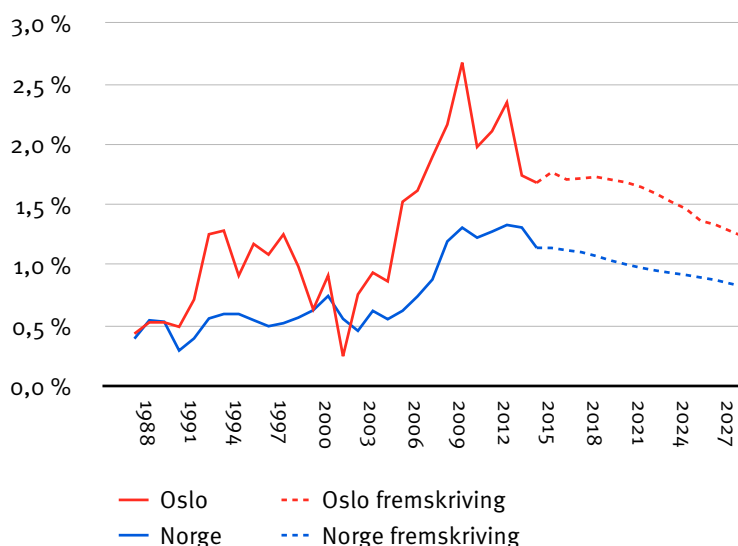

Belysning
135 mill. til belyningsplanen i planperioden

Økonomiplan 2015–2018

Oslo er en by i vedvarende vekst og antall innbyggere i Oslo forventes å øke med 45 000 i kommende økonomiplanperiode. Den sterke veksten i barnebefolkningen øker behovet for skoleplasser i Oslo, og i økonomiplanperioden skal det investeres 10,2 mrd. kroner i skolebygg. I tillegg kommer store investeringer i sykehjem og omsorgsboliger, samferdsel og kultur. Hovedutfordringene for kommunens økonomiske handlefrihet de neste årene er derfor at en stadig større andel av kommunens frie inntekter må benyttes til å dekke finanskostnader.

Figur 1: Befolkningsvekst i Oslo og Norge

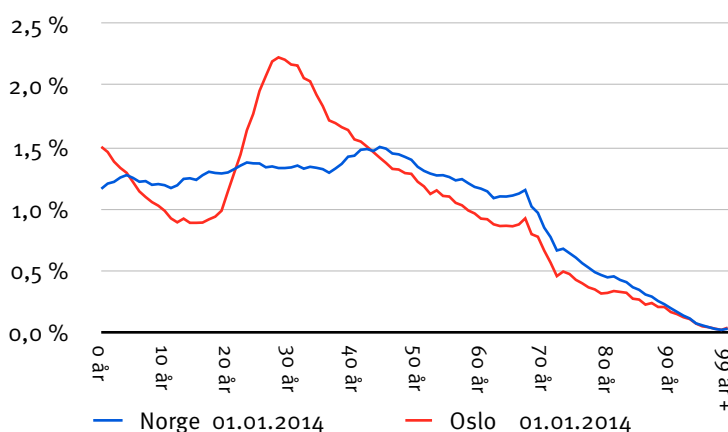
Vedvarende befolkningsvekst

De siste 10 årene har den årlige befolkningsveksten i Oslo variert mellom 0,9 og 2,7 prosent. Dette er et historisk høyt nivå. Tilsvarende tall for hele Norge i samme periode har variert fra 0,6 prosent til 1,3 prosent. Veksten de siste tiårene har med få unntak ligget høyere i Oslo enn i Norge samlet. Dette betyr at samtidig som befolkningen i landet har vokst har andelen av befolkningen som bor i Oslo økt. I 1986 bodde 10,8 prosent av landets befolkning i Oslo, mens tilsvarende tall i 2014 er 12,4 prosent.

Alderssammensetningen i kommunen er viktig for hvilke tjenester befolkningen trenger og har krav på. Figur 2 viser befolkningen i Oslo og landet fordelt etter alder og viser at det er betydelige forskjeller mellom befolkningssammensetningen i Oslo og Norge. En større andel av befolkningen i Oslo er barn i barnehagealder og unge voksne, og gjennomsnittsalderen i Norge er mer enn 2 år høyere enn i Oslo. På tross av betydelig vekst i antall barn i skolealder de siste årene, har Oslo fortsatt en lavere andel enn landet av skolebarna. Dette skyldes at om lag 20 prosent av de som fødes i Oslo flytter ut av byen før skolestart. I aldersgruppene over 40 år er variasjonene mellom Oslo og landet vesentlig mindre, og vi gjenfinder de store etterkrigskullene som nå er 65–70 år i begge grafene.

Når kommunen planlegger sine investeringer og tjenesteproduksjon, tas det hensyn til forventet befolkningsutvikling fremover. Oslo kommune oppdaterer sine befolkningsfremskrivninger hvert år og lager tre alternative baner for befolkningsutviklingen ut fra ulike forventninger om vekst. Befolkningsveksten er i alle de tre banene betydelig, og varierer fra 114 000 til 239 000 frem til 2030. Befolkningsveksten i middelalternativet er 172 000 og gir en befolkning i Oslo på i overkant av 806 000 i 2030. Fremskrivningen er usikker, og spesielt innflyttingen fra utlandet har vist

Figur 2: Befolkningen i Oslo og Norge fordelt på alder

seg å variere betydelig fra år til år. Utviklingen i flyttemønster vil derfor være avgjørende for hvor kraftig veksttakten blir fremover.

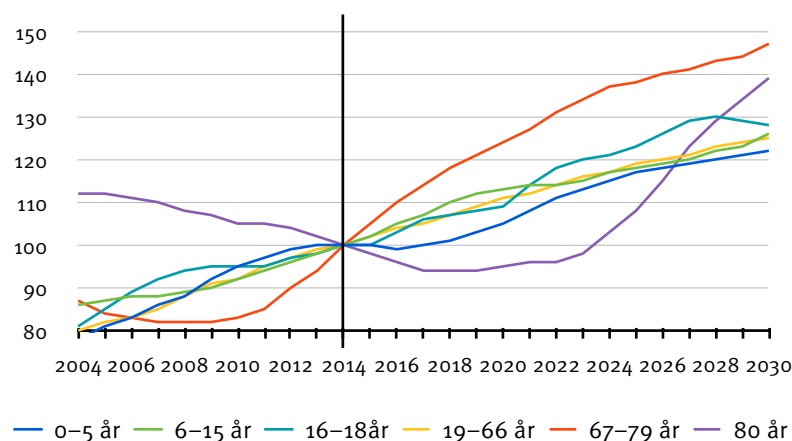
Figur 3 viser utviklingen i befolkningen i Oslo i ulike aldersgrupper ti år bakover i tid og forventningen til utviklingen i den samme gruppen frem til 2030. I figuren er 1.1.2014 satt til 100 og den viser prosentvis endring i antall personer fra dette punktet. Figuren viser at alle aldersgruppene med unntak av de over 80 år har økt i antall de siste 10 årene.

I begynnelsen av perioden forventes det kraftig vekst blant de unge eldre i alderen 67–79 år. Veksten i denne gruppen vedvarer i hele perioden og antallet forventes å øke med 47 prosent frem til 2030. Antallet eldre over 80 år forventes å gå ned de nærmeste årene før denne aldersgruppen vokser kraftig fra 2023.

Antall barn i barnehagealder har de siste ti årene vokst med 33 prosent i Oslo mens veksten i resten av landet har vært 3 prosent i samme periode. Antallet barnehagebarn forventes nå å stabilisere seg i noen år før det igjen stiger frem mot 2030. Antall barn i grunnskolealder (6–15 år) har steget med 20 prosent i Oslo de siste 10 årene mot 4 prosent i resten av landet. Antallet skolebarn forventes å vokse også fremover. Også antallet ungdom 16–18 år har økt de siste ti årene. Veksten har for øyeblikket flatet ut, men forventes å stige fra 2017.

Størstedelen av befolkningen er i aldersgruppen 19–66 år. Denne aldersgruppen har vært jevnt voksende de siste ti årene og forventes å vokse videre. Dette er en gruppe innbyggere som i hovedsak etterspør lite kommunale tjenester og er i arbeidsdyktig alder. Andelen av befolkningen som er i yrkesaktiv alder er forventet å holde seg relativt stabil i hele perioden.

Figur 3: Utviklingen i aldersgrupper

For en rekke tjenester er det en sammenheng mellom størrelsen på en gitt aldersgruppe og behovet for tjenester fra kommunen. I Økonomiplanen 2015–2018 er det tatt hensyn til antatte endringer i utgiftsbehov som følge av forventet demografisk utvikling. Det er kompensert for 80 prosent av gjennomsnittlig kostnad per innbygger i målgruppen. For eksempel er budsjett-rammen til utdanning justert for forventet utvikling i elevtall, og bydelsrammen er blant annet justert for forventet utvikling i antall eldre og barn. I 2015 er bydelsrammene økt med 131 mill. som følge av endringer i befolkningen, mens driftsrammen til skolesektoren er økt med 89 mill. for å fange opp vekst i elevtallet. Medregnet byomfattende oppgaver er det i alt lagt inn 225 mill. i 2015 økende til 676 mill. i 2018 til kompensasjon for økende driftskostnader som følge av den demografiske utviklingen. Tabell 1 viser innarbeidede budsjettmidler for å ivareta befolkningsveksten.

Tabell 1: Innarbeidede budsjettmidler for å ivareta befolkningsutviklingen i mill. kroner

	2015	2016	2017	2018
Bydelene – etablering nye barnehager	51	36	-4	-25
Bydelene – generelt	80	146	205	272
Byomfattende oppgaver	5	11	17	17
Skole	89	211	320	412
Sum	225	404	538	676

For fortsatt å kunne yte tjenester til en voksende befolkning må Oslo kommune investere i bygninger og infrastruktur i tillegg til å justere driften.

Finansiering av kommunens virksomhet

Oslo kommune har et driftsbudsjett i 2015 på 49,8 mrd. I underkant av $\frac{3}{4}$ av inntektene kommer fra skatt og rammetilskudd (frie inntekter) som forventes å utgjøre 36,5 mrd. Resten av inntektene kommer i hovedsak fra brukerbetalinger, øremerkede tilskudd fra staten og refusjon for merverdiavgift.

Oslo er i større grad enn gjennomsnittskommunen finansiert med skatteinntekter fra egne innbyggere, og Oslos samlede inntekter kan således variere forholdsvis mye. Utviklingen i konjunkturer, skattesystem, skatteregler og svingninger i aksjekursene som får konsekvenser for innbyggernes skattbare inntekt, er alle faktorer som påvirker Oslo kommunes skatteinntekter. Skatteinntektene i Oslo er derfor mer konjunkturfølsomme enn i de fleste andre kommuner, og variasjon i skatteinntekter fra år til år kan være betydelig.

Demografiske forhold og utviklingen i disse påvirker både kommunens inntekts- og utgiftsside. På inntektssiden avhenger kommunens skatteinntekter hovedsakelig av antall innbyggere i yrkesaktiv alder, deres sysselsettingsgrad og inntektsnivå.

Størrelsen på rammetilskuddet fra staten avhenger av Stortingets beslutning om rammer, Oslos egen befolkningsutvikling og endringer i inntektssystemet. Staten utjevner en stor del av forskjellen i skatteinntekter mellom landets kommuner. Kommuner med skatteinntekter per innbygger under landsgjennomsnittet får økt rammetilskudd, mens kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet får redusert rammetilskudd. I 2013 ble Oslo trukket 3,5 mrd. i rammetilskudd som ble fordelt til resten av landet.

Regjering og Storting gir hvert år signaler om de samlede inntekter i kommunesektoren for neste budsjettår. Dette er utgangspunkt for anslag av kommunens inntekter. Stortinget har ved behandlingen av kommuneproposisjonen sluttet seg til regjeringens forslag om en vekst i de samlede inntekter i hele sektoren på $4\frac{1}{2}$ –5 mrd. i 2015, hvorav de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) skal være mellom 4,2 og 4,5 mrd. Dette tilsvarer en realvekst på om lag 1,4 prosent.

Inntektssystemet for fylkeskommunene blir endret fra 2015. Kostnadsnøklerne er oppdatert, og dette vil gi Oslo en økning i rammetilskuddet som fases inn over 5 år. Skatteutjevningen er også foreslått lagt om, noe som vil øke Oslos skatteutjevningende trekk i rammetilskuddet. Endringen i skatteutjevning gis full virkning fra 2015.

Reglene for vekstkommunetilskudd er lagt om fra 2015. Kommuner med gjennomsnittlig befolkningsvekst siste tre år over 1,7 prosent vil få et tilskudd på 60 000 kroner pr innbygger utover vekstgrensen. Oslo vil få vekstkommunetilskudd i 2015, men basert på befolkningsfremskrivningene vil Oslo ikke få vekstkommunetilskudd av betydning i resten av økonomiplanperioden.

Nye kostnadsnøkler, ny skatteutjevning og vekstkommunetilskuddet gir isolert sett en økning i frie inntekter i økonomiplanperioden med 30 mill. i 2015, 100 mill. i 2016, 220 mill. i 2017 og 340 mill. i 2018.

Det er knyttet betydelig usikkerhet til inntektsanslagene da usikkerhet rundt skatteinngangen, skattesystemet, endringer i statsbudsjettet og utviklingen i befolkningen er faktorer som vil påvirke kommunens inntektsrammer. For en nærmere omtale av skatt og rammetilskudd se kapittel 13 i Del 2.

Tabell 2: Frie inntekter i økonomiplanperioden

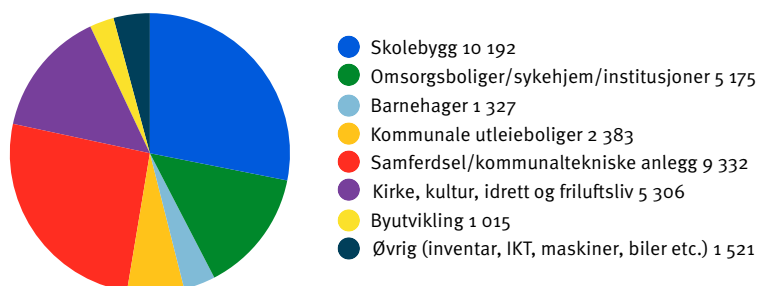
	2015	2016	2017	2018
Inntekts- og formuesskatt	26 300	26 650	26 950	27 200
Rammetilskudd	10 240	10 350	10 520	10 750
Sum frie inntekter	36 540	37 000	37 470	37 950

Kommunens inntekter bestemmes i stor grad av de faglige og politiske valgene som staten tar for inntekts-systemet og den øvrige finansieringen av kommune-sektoren. I Oslo jobbes det både politisk og faglig for å påvirke og bedre Oslos rammebetingelser. Dette gjelder blant annet ønsket om at en større del av inn-tekten skal komme fra kommunenes egne innbyggere gjennom skatt. Oslo får et tilskudd til andrelinje-barnevernet og dette tilskuddet er kun kompensert for prisstigning, men ikke for utvikling i barnetallet. I resten av Norge er andrelinjebarnevernet statlig og har fått et betydelig økonomisk løft ut over veksten i barnetall. Ved fordeling av midler til samferdsels-formål til fylkeskommunene har Samferdsels-departementet basert seg på informasjon om de andre fylkeskommunene, men manglet informasjon om Oslo. Tildelingen har vært basert på mangelfulle analyser. Oslo kommune har igangsatt arbeid for å kartlegge forhold i Oslo slik at tildelingen til byen kan basere seg på kunnskap om Oslos veier.

Kommunene har anledning til å ta opp lån for å finansiere investeringer (realkapital), mens løpende utgifter må dekkes av løpende inntekter. Løpende inn-tekter som overstiger løpende utgifter, kan brukes til å finansiere investeringer.

Det er stor variasjon i hvordan ulike tjenester finan-sieres. Mange tjenester er i hovedsak finansiert ved kommunale bevilgninger, mens andre i stor grad er finansiert ved øremerkede tilskudd fra staten eller brukerbetaling. Innenfor vann-, avløps- og renova-sjonssektoren (VAR) blir gebyrinntektene utelukkende brukt til drift og investeringer i sektoren og dekker alle utgifter. I kollektivtrafikken utgjør billettinntektene om lag halvparten av inntektene mens resten i hovedsak finansieres med tilskudd fra Oslo kommune, Akershus fylkeskommune og staten, samt bompenger fra Oslo-pakke 3.

Figur 4: Planlagte investeringer 2015–2018 i mill.

Store investeringsbehov fremover

For å fortsatt kunne tilby kommunale tjenester til en økende befolkning har det vært nødvendig med betydelige investeringer de siste årene. Også i kommende økonomiplanperiode legges det opp til et høyt investeringsnivå, og samlet investeringsramme for perioden er 36,2 mrd.

Investeringer i perioden 2015–2018, er i hovedsak knyttet til kommunal infrastruktur som skole, sykehjem og omsorgsboliger. I midten av perioden vil en økende andel av investeringsmidlene gå til kultur på grunn av nytt hovedbibliotek og nytt Munchmuseum. Kirke, kultur, idrett og friluftsliv utgjør 15 prosent av investeringene i perioden.

Investeringsrammen for skolebygg utgjør over 10 mrd., som tilsvarer 28 prosent av samlede investeringer i planperioden. Investeringer til samferdsel/kommunalteknikk utgjør 26 prosent, og deler av investeringene dekkes av innbyggerne gjennom gebyrer. Finansieringer som gjennomføres som offentlig privat samarbeid (OPS) vil i figuren fremstå med netto investeringsbeløp etter fratrekk for eventuelle tilskudd og momsrefusjon. Størrelsen på disse investeringene vil derfor være undervurdert med om lag 2 mrd. i forhold til investeringer i kommunal regi. I budsjettarbeidet fremover vil byrådet se på om det er mulig å inkludere OPS prosjekter på en måte som gjør dem direkte sammenlignbare med resten av investeringsporteføljen.

I tillegg til investeringene som er vist i figuren planlegges det store investeringer innenfor kollektivtrafikken. Disse utføres i hovedsak av kollektivselskapene (Sporveien og Oslo Vognselskap som er aksjeselskaper 100 prosent eid av Oslo kommune) og finansieres for en stor del med midler fra Oslopakke 3. De samlede investeringene til kollektivtrafikken i 2015 er på 1,9 mrd. I tillegg til dette er Oslo og Akershus til sammen innvilget i underkant av 300 mill. årlig fra den statlige belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i 2015 og 2016.

Åpningen av Lørenbanen i 2016 vil øke kapasiteten på t-banesystemet betraktelig.

Den samlede investeringsramme for perioden 2015–2018 er på 36,2 mrd. Om lag 3 prosent finansieres ved overføring fra drift til investering mens ca. 61 prosent finansieres ved låneopptak. Det betyr at om lag 22,1 mrd. finansiert med lån. Gjeld skal betjenes med fremtidige driftsinntektene, og det er derfor viktig å følge nøye med på hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene (gjeldsgrad).

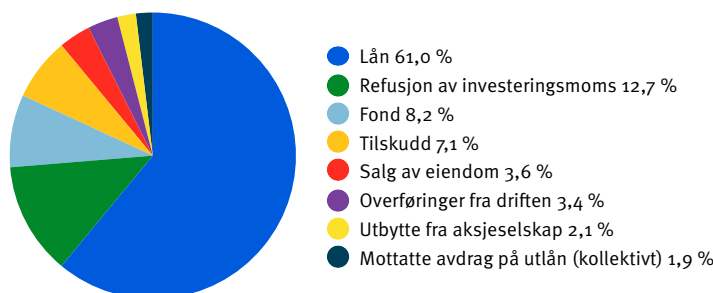
Utviklingen i lånegjeld og gjeldsgrad i perioden 2012–2018 er vist i figur 6. Tallene for 2015 og utover forutsetter at alle budsjetterte investeringer blir gjennomført i økonomiplanperioden. I beregningen av gjeldsgrad for årene 2016–2018 er driftsinntektene omregnet til løpende kroner med en deflator på 3 prosent. Dette er ny praksis sammenlignet med tidligere år. Kommunens gjeldsgrad forventes å øke fra 56 prosent i 2014 til 80 prosent i 2018. Veksten i gjeldsgrad er kraftigst i begynnelsen av perioden og flater ut mot slutten.

En eventuell tidsforskyvning av investeringskostnader, vil kunne redusere gjeldsgraden i forhold til tallene vist i figur 6.

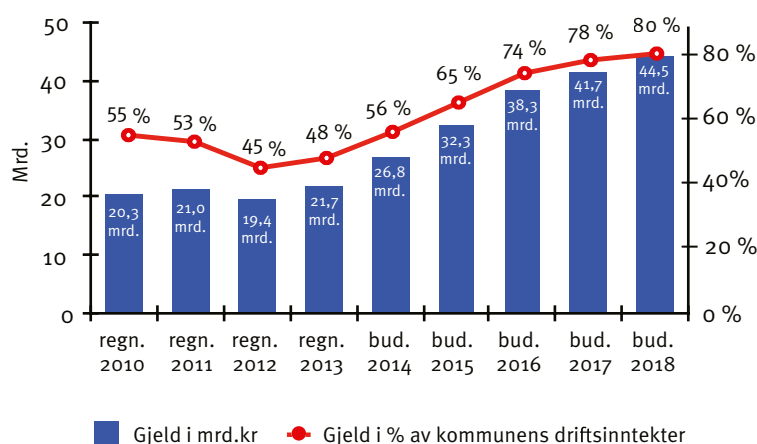
Et tiltak for å redusere veksten i gjeldsgraden er å redusere driftsutgiftene slik at midler kan overføres fra drift til investering, altså en driftsfinansiering av investeringene. Et annet tiltak er å redusere investeringskostnadene ved bruk av standard kravspesifikasjoner ved bygging av skoler, barnehager og sykehjem. Utforming av ordninger som gir kommunale virksomheter incentiver til å velge kostnadseffektive løsninger ved bestilling av bygg er et annet virkemiddel. Det tredje alternativet er å øke inntektene, f. eks ved salg av kommunens eiendeler for å erstatte lånefinansiering med egenfinansiering.

Økt gjeldsgrad i planperioden gjør kommunen mer sårbar for renteøkninger. Rentenivået i Norge er i dag lavt og forventes å holde seg lavt i kommende planperiode, men på lengre sikt er det grunn til å tro at rentenivået vil stige. I planperioden 2015–2018 budsjetteres det med 3,65 prosent innlånsrente på nye lån i lånefondet (lånefinansiering av investeringer). Da majoriteten av kommunens gjeld er med fastrente, er usikkerheten i planperioden relativt liten. På lenger sikt vil utviklingen i renten ha stor påvirkning

Figur 5: Finansiering av investeringer 2015–2018

Figur 6 Utviklingen i lånegjeld og gjeldsgrad 2012–2018

Tabell 3: Egenfinansiering i form av overføring fra drift til investering 2015–2018 i mill.

	2015	2016	2017	2018
Overføring fra drift til investering – bykassen	108	183	317	156
Overføring fra drift til investering – KF	118	115	111	110
Overføring fra drift til investering – samlet	225	298	428	266

på renteutgiftene. Dersom rentenivået stiger til 6 prosent, vil merkostnadene for en gjeld på 2018 nivå være i overkant av 1 mrd. sammenlignet med et rentenivå på 3,65 prosent.

Den økende gjelden og lave grad av egenfinansiering av investeringer gjør at en større andel av fremtidige inntekter må brukes til å betale renter og avdrag. Kommunens årlige finanskostnader forventes å øke fra ca. 3,4 mrd. i 2015 til ca. 4,5 mrd. i 2018, en vekst på ca. 30 prosent.

Pensjonsforpliktelser

Oslo kommune har offentlig tjenestepensjon for sine ansatte. De fleste er innmeldt i kommunens egen ordning i Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF). Unntaket gjelder undervisningspersonalet som er innmeldt i Statens Pensjonskasse (SPK). Oslo kommune har hatt en sterk vekst i pensjonskostnadene til OPF etter 2010. En av hovedårsakene til kostnadsveksten er at Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD, tidligere Kommunal- og regionaldepartementet), ved fastsettelsen av beregningsparameterne for pensjonskostnadene, systematisk undervurderte den reelle

utviklingen i pensjonspremien i perioden 2002 til 2010. Dette har ført til at det akkumulerte premieavviket har vokst (se nærmere omtale av kostnad, premie og premieavvik under kapittel 2 i Del 2).

Tabell 4 viser utviklingen i pensjonskostnadene i perioden 2011–2015 i mill. og som andel av pensjonsgivende lønn.

Fra 2014 til 2015 forventes pensjonskostnaden, som følger av KMDs beregningsparametre å bli redusert med 836 mill. for ordningen i OPF. Premien som skal betales til OPF reduseres med 230 mill. Samtidig reduseres pensjonskostnaden til SPK med 31 mill.

I budsjettforslaget for 2015 er det tatt inn nye forutsetninger for beregning av pensjonskostnader. Pensjonsreformens effekter, samt ny uføreordning i Folketrygden leder isolert sett til en lavere pensjonskostnad enn forutsatt i vedtatt økonomiplan. Etter overgangen til Agresso-HR har man ryddet opp i usikkerhet om medlemsbestanden. Oppdaterte tall om medlemsbestanden pr 30.06.2014 gir redusert beregnet pensjonskostnad både for 2015 og i planperioden forøvrig.

Tabell 4: Utvikling i pensjonskostnader 2011–2015 i mill. og som andel av pensjonsgivende lønn

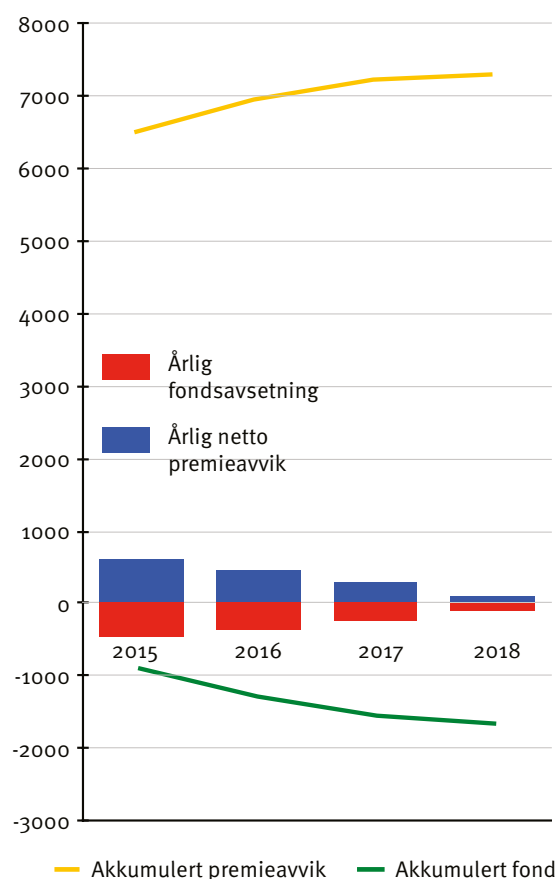
	2011	2012	2013	2014	2015
Kostnad OPF (inkl. arbeidsgiveravgift)	2 141	2 866	3 097	3 810	2 974
Kostnad SPK (inkl. arbeidsgiveravgift)	576	606	609	671	640
Samlet kostnad (inkl. AGA)	2 717	3 472	3 706	4 481	3 614
Kostnadsprosent OPF	21,4 %	25,4 %	26,3 %	31,2 %	23,0 %
Kostnadsprosent SPK	15,7 %	16,7 %	16,2 %	17,2 %	16,2 %

Skillet mellom pensjonskostnad og pensjonspremie

Oslo kommunes tjenstepensjonsordning i OPF skal til enhver tid være fondert. Dette innebærer at Oslo kommune må innbetale pensjonspremie til OPF slik at pensjonsmidlene tilsvarer pensjonsforpliktelsene kommunen har overfor sine arbeidstagere. Samtidig er kommunen, i henhold til forskrift gitt av KMD, forpliktet til å utgiftsføre årlig pensjonskostnad. Pensjonskostnaden er kalkulatorisk og skal gjenspeile et antatt stabilt kostnadsnivå på lang sikt. Årsaken til at pensjonspremien ikke kostnadsføres direkte er ønsket om mer stabilitet i kommunenes økonomiske handlefrihet.

Det eksisterer dermed to motstridende hensyn. På den ene siden krever Finanstilsynet at forpliktelsene til enhver tid er full fondert mens KMD på den andre siden har gitt regler for utgiftsføring med sikte på stabil og forutsigbar kostnadsutvikling. Det er altså pensjonspremien som skal innbetales til OPF og ikke den kalkulatoriske pensjonskostnaden. Differanse mellom premie og kostnad leder til premieavvik som skal utgiftsføres i regnskapet over de etterfølgende 7 årene.

Figur 7: Utvikling i akkumulert premieavvik og fond for dekning av premieavvik

Dette omtales som «amortisering», tilsvarende avdrag på lån. Dersom man baserer økonomiplanleggingen på kalkulatorisk pensjonskostnad uten å ta hensyn til premieavviket, vil det ikke være tilgjengelige midler til å finansiere premien som skal betales.

Utfordringene med stadig større differanse mellom innbetalt premie og utgiftsført kostnad, det såkalte premieavviket, forsterkes i planperioden 2015–2018. For å forhindre at det økende premieavviket må lånefinansieres foreslår byrådet derfor at bare 230 mill. av de reduserte pensjonskostnadene, tilsvarende redusert pensjonspremie, innarbeides i driftsbudsjettet. Det resterende avsettes til fond for dekning av premieavvik. Økningen i premieavviket tilsvarer da økningen i premiefondet. Kommunen slipper da å lånefinansiere differansen mellom innbetalt premie og utgiftsført kostnad. Pr 31.12.2013 utgjorde saldo på fond for dekning av premieavvik 414 mill. Det akkumulerte premieavviket utgjorde 5,7 mrd. på samme tidspunkt. Utviklingen i akkumulert fond og premieavvik i budsjettforslaget følger av ovennevnte prognoser for premie- og kostnadsutvikling 2014–2018 og er vist i figur 7.

Variasjon og usikkerhet i pensjonsutgiften

Det er knyttet betydelig usikkerhet til fremtidige pensjonsutgifter. Både pensjonskostnad og -premie påvirkes blant annet av avkastning, lønnsutvikling og endringer i sammensetningen av kommunens ansatte. Oslos sterke befolkningsvekst skaper behov for flere ansatte for å yte gode tjenester til befolkningen. Oslo har i tillegg høy turnover som betyr at de ansatte det beregnes pensjonspremie og -kostnad for stadig er i endring. Det er usikkert hvordan endringer blant ansatte vil slå ut i pensjonskostnader fordi kostnadene knyttet til den enkelte ansatte bl.a. vil avhenge av den ansattes kjønn, alder, lønnsnivå og tjenestetid. Disse faktorene kan være forskjellige for de som ansettes i forhold til de som slutter, mens anslagene for kostnadene bygger på at personene har samme pensjonskostnad.

Norge har etter finanskrisen i 2008, vært i en situasjon med høy årlig lønnsvekst, samtidig som finansavkastningen har vært relativt lav. Denne situasjonen kan vedvare og ovennevnte kostnads- og premiereduksjon er i så tilfelle kun en nivåendring. Det er derfor fortsatt en risiko for at pensjonsutgiftene vil øke raskere enn veksten i frie inntekter.

Resultatgrad

Kommunens resultatgrad, dvs. forholdet mellom netto driftsresultat og kommunens samlede inntekter, benyttes som en beskrivelse av kommunens økonomiske handlefrihet. Oslo bruker et korrigert netto driftsresultat, og dette er nærmere forklart i Del 2 av budsjettet.

I forslaget til økonomiplan 2015–2018 ligger resultatgraden i intervallet 1,7–2,4 prosent, som vist i tabell 5. En resultatgrad på 1,5 prosent betyr at det er lite rom for å finansiere investeringene med overføring fra driftsregnskap til investeringer og kan være rimelig for en kommune med beskjeden befolkningsvekst. I Oslo er det imidlertid sterk befolkningsvekst og nødvendig med store investeringer i bl.a. skoler og barnehager. For å begrense gjeldsøkning fremover og øke kommunens økonomiske handlefrihet over tid foreslår byrådet derfor å øke kommunens egenfinansiering av investeringer. Byrådet foreslår derfor å øke den årlige overføringen fra drift til investering fra mellom 2 og 33 mill. i vedtatt økonomiplan til mellom 108 og 317 mill. årlig i forslag til økonomiplanen for 2015–2018.

Økonomiske hovedprioriteringer

Som følge av et høyt investeringsvolum og relativt liten grad av egenfinansiering vil finanskostnadene øke som andel av frie inntekter i kommende økonomiplanperiode. I samme periode forventes de regnskapsførte pensjonskostnadene å øke.

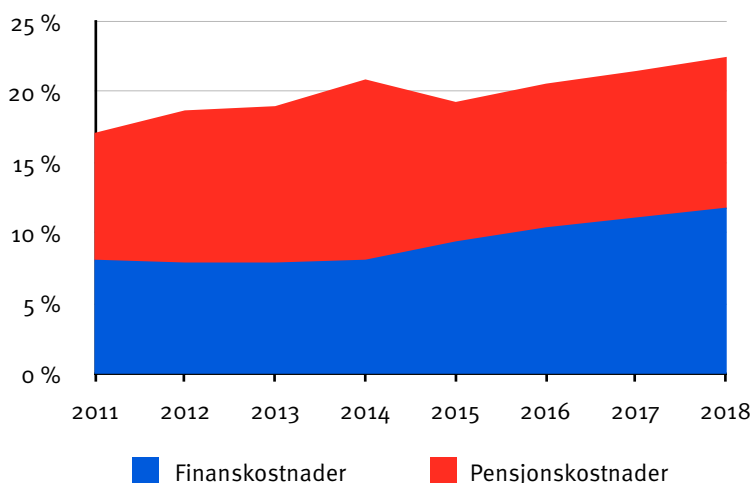
Økende finans- og pensjonskostnader innebærer at en stadig større andel av kommunens frie inntekter går med til å dekke finans- og pensjonskostnader og at mindre kan disponeres til drift. I 2011 brukte Oslo kommune 17,1 prosent av de frie inntektene til pensjons- og finanskostnader. I 2015 har andelen økt til ca. 19,3 prosent og forventes å øke til 22,5 prosent i 2018. De senere årene har altså kommunen vært nødt til å legge inn betydelige rammekutt i økonomiplanene for å sikre en forsvarlig drift.

I arbeidet med 2015 budsjettet og økonomiplanen for 2015–2018 er den økonomiske handlefriheten til kommunen noe styrket sammenlignet med vedtatt økonomiplan for perioden 2014–2017. De viktigste bidragene til økt økonomisk handlefrihet er reduserte pensjonskostnader, billigere lønnsoppgjør enn forutsatt, økte frie inntekter som følge av nytt inntektssystem for fylkeskommunene samt effekten av nye befolkningsfremskrivninger på demografikostnadene. Byrådet har i sitt budsjettforslag benyttet det økte handlingsrommet til å redusere de vedtatte rammekuttene slik at viktige velferdsområder sikres

Tabell 5: Korrigert netto driftsresultat og resultatgrad 2015–2018 i mill. og prosent

	2015	2016	2017	2018
Samlet korrigert driftsresultat Oslo kommune	1 194	1 207	1 199	882
Resultatgrad Sak 1	2,4 %	2,4 %	2,4 %	1,7 %

Figur 8: Utviklingen i pensjon- og finanskostnader som andel av frie inntekter 2011–2018

en tilstrekkelig grunnfinansiering. Byrådet har redusert rammekutt til bydelen med 119 mill. som blant annet gir rom for en økt innsats på områdene rus, psykiatri og skolehelse. Rammekuttet til skolesektoren er redusert med 89 mill.

I tillegg til reduserte rammekutt har byrådet blant annet funnet rom for en reell økning i kommunens tilskudd til kollektivtransport, samt midler til forsterket språkopplæring i barnehagene, satsing på lærlinger, økte rammer til bibliotekene, lenger åpningstid ved badene og økt tilskudd til frivillige.

Økonomiplan driftsbudsjett – samlet (bykasse og kommunale foretak (KF))

Beløp i mill. kr

		Dok 3 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Bykasse virksomheter:						
Bydelene (EST og KOU)	Nettoutgift	18 776	18 988	19 003	18 937	19 018
Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	Nettoutgift	3 913	3 104	3 127	3 140	3 164
Kunnskap og utdanning (KOU)	Nettoutgift	10 673	11 118	11 385	11 582	11 821
Byutvikling (BYU)	Nettoutgift	260	258	258	239	225
Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	Nettoutgift	2 500	2 533	2 523	2 539	2 539
Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	Nettoutgift	-358	-482	-697	-734	-750
Kultur og næring (KON)	Nettoutgift	830	841	713	693	697
Byrådslederens kontor (BLK)	Nettoutgift	445	453	447	442	442
Finans (FIN)	Nettoutgift	407	377	386	380	380
Bystyrets organer (BYS)	Nettoutgift	189	259	184	229	182
Avsetningskapitler (FIN)	Nettoutgift	156	158	318	491	696
Finansposter (FIN)	Nettoutgift	-2 021	-2 062	-2 034	-2 056	-2 027
Sum sektorene – bykasse	Nettoutgift	35 770	35 546	35 614	35 882	36 385
Sum kommunale foretak – netto utgift ekskl. finanstransaksjoner		-1 134	-1 465	-1 624	-1 774	-1 865
Sum Oslo kommune – bykasse og KF		34 636	34 080	33 990	34 108	34 520
Skatt på inntekt og formue		-25 700	-26 300	-26 650	-26 950	-27 200
Ordinært rammetilskudd		-10 115	-10 240	-10 350	-10 520	-10 750
Skatt på eiendom		0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd		-554	-574	-567	-569	-556
Sum frie disponible inntekter		-36 369	-37 114	-37 567	-38 039	-38 506
Renteinntekter og utbytte		-1 700	-1 685	-1 626	-1 562	-1 487
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		1 400	1 718	1 962	2 205	2 373
Avdrag på lån		1 437	1 731	1 885	1 972	2 101
Netto finansinntekter/-utgifter		1 137	1 764	2 222	2 615	2 987
Netto driftsresultat		-596	-1 270	-1 356	-1 316	-999
Til ubundne avsetninger		346	957	874	726	573
Til bundne avsetninger		275	245	329	308	304
Bruk av ubundne avsetninger		-117	-93	-93	-93	-93
Bruk av bundne avsetninger		-50	-64	-52	-52	-52
Netto avsetninger		453	1 044	1 058	889	732
Overføring til investeringsbudsjettet		24	108	183	317	156
Overføring til investeringsbudsjettet – KF		119	118	115	111	110
Sum overført til investeringsbudsjettet		143	225	298	428	266
Til fordeling drift		-34 636	-34 080	-33 990	-34 108	-34 520
Sum fordelt til drift		34 636	34 080	33 990	34 108	34 520
Merforbruk/mindreforbruk		0	0	0	0	0
Netto driftsresultat ekskl. resultat VAR-sektor og Oslo Havn KF		-596	-1 194	-1 207	-1 198	-882

Økonomiplan investeringsbudsjett – samlet (bykasse og kommunale foretak (KF))*Beløp i mill. kr*

		Dok 3 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Bydelene (EST og KOU)	Utgift	50	50	50	50	0
Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	Utgift	88	66	323	34	961
Kunnskap og utdanning (KOU)	Utgift	265	1 126	234	67	2
Byutvikling (BYU)	Utgift	420	310	398	349	82
Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	Utgift	928	1 250	1 217	1 057	996
Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	Utgift	1 192	1 221	1 264	1 296	1 245
Kultur og næring (KON)	Utgift	901	1 104	1 641	2 006	862
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	4	4	4	4	4
Finans (FIN)	Utgift	154	124	174	174	174
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	0	0	0	0	0
Investeringer i anleggsmidler – bykasse		4 004	5 255	5 303	5 037	4 324
Tilskudd til KF fra bykasse		-261	-332	-331	-240	0
Korrigert investeringer i anleggsmidler – bykassen		3 743	4 923	4 972	4 797	4 324
KAREA Oslo KF – Senter for karriereutvikling (EST)	Utgift	0	0	0	0	0
Klima og energi Oslo KF (MOS)	Utgift	0		0	0	0
Oslo Havn KF (MOS)	Utgift	344	277	190	161	179
Undervisningsbygg Oslo KF (KON)	Utgift	3 432	2 656	2 432	2 122	1 544
Boligbygg Oslo KF (KON)	Utgift	1 105	1 053	1 424	570	175
Omsorgsbygg Oslo KF (KON)	Utgift	1 514	1 412	1 582	660	797
Investeringer i anleggsmidler – KF		6 394	5 399	5 628	3 513	2 695
Tilskudd til bykasse fra KF		0	0	0	0	0
Korrigert investeringer i anleggsmidler – KF		6 394	5 399	5 628	3 513	2 695
Investeringer i anleggsmidler – Oslo kommune		10 137	10 322	10 600	8 310	7 020
Investeringer i anleggsmidler		10 137	10 322	10 600	8 310	7 020
Utlån og forskuttering		1 758	1 419	1 221	1 221	1 221
Avdrag på lån		649	701	742	779	825
Avsetninger		0	0	0	1	0
Årets finansierungsbehov		12 544	12 442	12 564	10 310	9 066
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler		-8 713	-7 973	-8 257	-6 039	-5 129
Inntekter fra salg av anleggsmidler		-228	-691	-156	-231	-231
Tilskudd til investeringer		-177	-240	-533	-529	-652
Kompensasjon for merverdiavgift		-1 370	-1 201	-1 403	-1 180	-824
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		-782	-965	-1 009	-1 052	-1 075
Andre inntekter		-260	-259	-175	-150	-169
Sum ekstern finansiering		-11 529	-11 328	-11 532	-9 181	-8 080
Overføring fra driftsbudsjettet		-24	-108	-183	-317	-156
Overføring fra driftsbudsjettet – KF		-119	-118	-115	-111	-110
Sum overført fra driftsbudsjettet		-143	-225	-298	-428	-266
Bruk av avsetninger		-872	-889	-733	-702	-720
Sum finansiering		-12 544	-12 442	-12 564	-10 310	-9 066
Udekket/udisponert		0	0	0	0	0

Innstilling til vedtak

I dette kapitlet er alle vedtaksforslagene samlet.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak for 2015:

Skattevedtak

1. Skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skattytere for inntektsåret 2015 skrives ut med:

- a) 7,0 % på formue
- b) 14,05 % på inntekt

Dersom Stortinget vedtar andre maksimumssatser, brukes disse.

Lånevedtak

2. Oslo kommune tar opp lån i 2015 i henhold til punktene a, b, c, d og e nedenfor:

- a) Bykassens bruk av lån i 2015 fastsettes til 4 410,3 mill. Lånebeløpet fordeler seg på følgende elementer:
 - Lån i Lånefondet med 2 273,4 mill. (budsjettkapittel 910).
 - Lån for 3 OPS-prosjekter med 936,9 mill. (budsjettkapittel 910, gjelder Veitvet 1–10 skole med 362,9 mill., Gran 8–10 skole med 199,5 mill. og Ullern vgs med 374,5 mill.).

OPS-prosjektene for skole er å anse som finansielle leasingavtaler og skal i henhold til kommunale budsjett- og regnskapsforskrifter budsjetteres som låneopptak for kommunen det året bygget tas i bruk av leietaker. (lånebeløp utgjør prosjektkostnad eksklusiv mva)

- Lån i Husbanken til videreutlånsordningen med 1 200 mill. (budsjettkapittel 926)

Gjennomsnittlig finansierings-/avdragstid kan være inntil 20 år med jevne årlige avsetninger/avdrag for låneopptak til investeringer i bykassen. For kulturbygg i Bjørvika legges det til grunn en avdragstid på 50 år, jf. bystyresak 245/09.

- b) Kommunale foretak får fullmakt til å ta opp lån i Lånefondet for inntil:
 - Undervisningsbygg Oslo KF 2 002,3 mill.
 - Omsorgsbygg Oslo KF 998,3 mill.
 - Boligbygg Oslo KF 562,0 mill.

- c) Innlån til Lånefondet, 6 163,7 mill. til nye låneopptak og til refinansiering av eldre lån.

- d) Lån til likviditetsformål inntil 2 000 mill.

- e) Der hvor kommunen kan oppnå bedre lånebetingelser i Husbanken enn ved eget innlån til Lånefondet, benyttes Husbanken. Alle låneopptak i Husbanken til kommunale foretak utføres av bykassens sentrale enhet for finansforvaltning.

Tallbudsjett**3. Drifts- og investeringsbudsjett for bykassen vedtas slik:***Beløp i 1000 kr*

Kapittel/Sektor		Driftsramme	Sosialhjelp og kvalifiseringsprogram	Netto
Bydelene (EST og KOU)				
<i>Driftsbudsjettet:</i>				
001	Bydel Gamle Oslo (1) (B)	1 265 072	212 693	1 477 765
002	Bydel Grünerløkka (2) (B)	1 222 113	184 037	1 406 150
003	Bydel Sagene (3) (B)	1 048 019	121 778	1 169 797
004	Bydel St. Hanshaugen (4) (B)	768 358	90 173	858 531
005	Bydel Frogner (5) (B)	1 149 289	84 796	1 234 085
006	Bydel Ullern (6) (B)	853 635	19 532	873 167
007	Bydel Vestre Aker (7) (B)	1 192 796	27 905	1 220 701
008	Bydel Nordre Aker (8) (B)	1 377 584	40 204	1 417 788
009	Bydel Bjerke (9) (B)	949 827	93 462	1 043 289
010	Bydel Grorud (10) (B)	894 660	93 652	988 312
011	Bydel Stovner (11) (B)	940 993	106 049	1 047 042
012	Bydel Alna (12) (B)	1 515 524	145 025	1 660 549
013	Bydel Østensjø (13) (B)	1 507 723	74 795	1 582 518
014	Bydel Nordstrand (14) (B)	1 377 727	45 926	1 423 653
015	Bydel Søndre Nordstrand (15) (B)	1 030 382	119 030	1 149 412
Sum	Bydelsfordelt ramme	17 093 702	1 459 057	18 552 759

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor		Utgift	Inntekt	Netto
<i>Driftsbudsjettet:</i>				
<i>Avsetningskapitler:</i>				
304	Bydelene – avsetninger eldre (EST)	70 535	-5 000	65 535
305	Bydelene – etablering av nye barnehager (KOU)	148 037	0	148 037
306	Bydelene – diverse barnehagetiltak (KOU)	145 894	-29 000	116 894
308	Bydelene – avsetninger helse og sosiale tj. (EST)	211 217	-106 335	104 882
Sum	Avsetninger	575 683	-140 335	435 348
Sum	Bydelsramme (EST og KOU) netto			18 988 107

Investeringsbudsjettet:

308	Bydelene – avsetninger helse og sosiale tj. (EST)	50 000	0	50 000
Sum	Bydelsramme (EST og KOU) netto	50 000	0	50 000

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor		Utgift	Inntekt	Netto
Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)				
176	KAREA Oslo KF – overføring (EST)	17 629	0	17 629
313	Sykehjemsetaten (EST)	4 856 878	-3 735 424	1 121 454
314	Helseetaten (EST)	1 239 355	-486 540	752 815
315	Velferdsetaten (EST)	1 393 544	-680 150	713 394
318	Vederlagsutbetalinger (EST)	15 000	0	15 000
350	Trygdeordninger (EST)	9 625	0	9 625
360	Barne- og familieetaten – barnevern (EST)	590 603	-423 282	167 321
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (EST)	6 026	0	6 026
372	Byomfattende tiltak – avsetninger eldre (EST)	27 502	0	27 502
373	Byomf. tiltak – avsetn. helse og sosiale tj. (EST)	1 327	0	1 327
374	Prosjekteringsmidler (EST)	5 228	0	5 228
384	Bydelenes hjelpemiddeltjeneste (EST)	24 904	0	24 904
427	Tap på utlån (EST)	3 000	0	3 000
428	Sosiale boligvirkemidler (EST)	442 839	-237 377	205 462
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	8 000	0	8 000
483	Områdesatsing Tøyen (EST)	25 000	0	25 000
Sum	Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	8 666 460	-5 562 773	3 103 687
<i>Investeringsbudsjettet:</i>				
313	Sykehjemsetaten (EST)	35 500	-6 600	28 900
314	Helseetaten (EST)	7 500	-500	7 000
315	Velferdsetaten (EST)	190	-38	152
360	Barne- og familieetaten – barnevern (EST)	2 300	-460	1 840
372	Byomfattende tiltak – avsetninger eldre (EST)	13 000	-2 600	10 400
427	Tap på utlån (EST)	4 000	-2 000	2 000
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	4 000	-640	3 360
Sum	Eldre og sosiale tjenester – byomfattende (EST)	66 490	-12 838	53 652
Kunnskap og utdanning (KOU)				
<i>Driftsbudsjettet:</i>				
A04	Ufordelte midler for sektor – KOU	52 626	0	52 626
200	Utdanningsetaten (KOU)	337 706	-73 279	264 427
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (KOU)	168 221	-13 165	155 056
210	Grunnskolen (KOU)	7 278 457	-334 934	6 943 523
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (KOU)	613 185	-442 732	170 453
230	Videregående skoler (KOU)	2 713 820	-168 481	2 545 339
231	Fagopplæring (KOU)	178 367	-83 231	95 136
250	Fagskolen (KOU)	30 699	0	30 699
260	Spesialundervisning i egne grunnskoler (KOU)	404 040	-29 437	374 603
261	Spesialundervisning i egne videreg. skoler (KOU)	61 952	-4 212	57 740
290	Oslo musikk- og kulturskole (KOU)	88 505	-24 754	63 751
294	Voksenopplæring (KOU)	695 401	-330 255	365 146
Sum	Kunnskap og utdanning (KOU)	12 622 979	-1 504 480	11 118 499

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
200 Utdanningsetaten (KOU)	169 735	-33 947	135 788
210 Grunnskolen (KOU)	562 400	0	562 400
230 Videregående skoler (KOU)	374 500	0	374 500
271 Byomfattende barnehageoppgaver (KOU)	19 433	-3 887	15 546
Sum Kunnskap og utdanning (KOU)	1 126 068	-37 834	1 088 234

Byutvikling (BYU)*Driftsbudsjettet:*

400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	169 266	-169 524	-258
482 Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	30 000	0	30 000
520 Byantikvaren (BYU)	27 588	-3 630	23 958
609 Plan- og bygningsetaten (BYU)	392 162	-188 336	203 826
Sum Byutvikling (BYU)	619 016	-361 490	257 526

Investeringsbudsjettet:

416 Fornebu-utbyggingen (BYU)	23 500	-499 800	-476 300
425 Andre utbyggingsformål (BYU)	260 000	-127 000	133 000
482 Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	20 000	0	20 000
609 Plan- og bygningsetaten (BYU)	6 000	-1 000	5 000
Sum Byutvikling (BYU)	309 500	-627 800	-318 300

Miljø og samferdsel, miljø (MOS)*Driftsbudsjettet:*

184 Beredskapsetaten (MOS)	13 879	0	13 879
542 Bymiljøetaten (MOS)	1 376 238	-958 040	418 198
545 Idrettsanlegg og -eiendommer (MOS)	104 000	-24 000	80 000
621 Vann- og avløpsetaten – næring m.v. (MOS)	22 319	-23 050	-731
643 Renovasjonsetaten – næring (MOS)	104 609	-110 661	-6 052
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	438 052	-78 749	359 303
711 Kjøp av transporttjenester (MOS)	1 657 035	0	1 657 035
752 Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	2 115	0	2 115
761 Sykkelprosjektet (MOS)	9 355	0	9 355
Sum Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	3 727 602	-1 194 500	2 533 102

Investeringsbudsjettet:

542 Bymiljøetaten (MOS)	709 580	-249 531	460 049
545 Idrettsanlegg og -eiendommer (MOS)	342 000	-97 900	244 100
643 Renovasjonsetaten – næring (MOS)	28 400	0	28 400
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	7 000	-560	6 440
761 Sykkelprosjektet (MOS)	163 500	-33 500	130 000
Sum Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	1 250 480	-381 491	868 989

Kapittel/Sektor		Utgift	Inntekt	Netto
Beløp i 1000 kr				
Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)				
<i>Driftsbudsjettet:</i>				
620	Vann- og avløpsetaten – forvaltning (MOS)	940 615	-1 478 746	-538 131
640	Renovasjonsetaten – selvkost (MOS)	757 152	-751 252	5 900
770	Klima- og energiprogrammet (MOS)	68 380	-18 050	50 330
Sum	Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	1 766 147	-2 248 048	-481 901
<i>Investeringsbudsjettet:</i>				
620	Vann- og avløpsetaten – forvaltning (MOS)	1 094 400	-2 200	1 092 200
640	Renovasjonsetaten – selvkost (MOS)	127 000	0	127 000
770	Klima- og energiprogrammet (MOS)	15 000	0	15 000
Sum	Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	1 236 400	-2 200	1 234 200
Kultur og næring (KON)				
<i>Driftsbudsjettet:</i>				
354	Enhet for mangfold og integrering (KON)	18 006	-5 330	12 676
455	Næringsutvikling (KON)	33 228	-7 013	26 215
459	Næringsetaten (KON)	43 644	-21 344	22 300
501	Kultureiendommer (KON)	52 389	-27 130	25 259
502	Kulturetaten (KON)	573 723	-76 883	496 840
504	Munch-museet (KON)	110 625	-25 395	85 230
547	Oslo 2022 (KON)	112 412	-17 771	94 641
581	Den norske kirke og andre trossamfunn (KON)	207 083	0	207 083
590	Gravferdsetaten (KON)	130 459	-77 176	53 283
645	Energigjenvinningsetaten – husholdninger (KON)	229 346	-328 837	-99 491
646	Energigjenvinningsetaten – næring (KON)	183 332	-265 992	-82 660
Sum	Kultur og næring (KON)	1 694 247	-852 871	841 376
<i>Investeringsbudsjettet:</i>				
172	Boligbygg Oslo KF – overføring (KON)	207 000	0	207 000
173	Undervisningsbygg Oslo KF – overføring (KON)	50 000	0	50 000
175	Omsorgsbygg Oslo KF – overføring (KON)	75 100	0	75 100
185	Forskjellige utbedringstiltak (KON)	15 000	-2 400	12 600
501	Kultureiendommer (KON)	15 700	-3 140	12 560
502	Kulturetaten (KON)	88 000	-6 120	81 880
503	Kulturbyggene i Bjørvika (KON)	346 700	-66 600	280 100
581	Den norske kirke og andre trossamfunn (KON)	55 000	0	55 000
590	Gravferdsetaten (KON)	18 500	-3 700	14 800
645	Energigjenvinningsetaten – husholdninger (KON)	68 000	0	68 000
646	Energigjenvinningsetaten – næring (KON)	165 000	0	165 000
Sum	Kultur og næring (KON)	1 104 000	-81 960	1 022 040

Beløp i 1000 kr

Kapittel/Sektor	Utgift	Inntekt	Netto
Byrådslederens kontor (BLK)			
<i>Driftsbudsjettet:</i>			
120 Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	311 164	-9 003	302 161
126 Div.avsetn.og tidsb. tiltak under byrådsavd. (BLK)	57 471	-3 717	53 754
140 Kommuneadvokaten (BLK)	38 934	-8 794	30 140
150 Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	88 245	-22 691	65 554
191 Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	1 500	0	1 500
Sum Byrådslederens kontor (BLK)	497 314	-44 205	453 109
<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
150 Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	3 500	-700	2 800
Sum Byrådslederens kontor (BLK)	3 500	-700	2 800
Finans (FIN)			
<i>Driftsbudsjettet:</i>			
122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	60 173	-1 313	58 860
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	535 029	-407 586	127 443
130 Kemnerkontoret (FIN)	275 648	-84 545	191 103
Sum Finans (FIN)	870 850	-493 444	377 406
<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
122 Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	100 000	-16 000	84 000
125 Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	23 800	-4 760	19 040
Sum Finans (FIN)	123 800	-20 760	103 040
Bystyrets organer (BYS)			
<i>Driftsbudsjettet:</i>			
100 Bystyret m.v. (BYS)	122 967	-5 513	117 454
101 Ordførerens kontor (BYS)	10 837	-381	10 456
102 Tilfeldige utg. etter bystyrets bestemmelse (BYS)	1 936	0	1 936
109 Kontrollutvalget (BYS)	4 009	-31	3 978
110 Kommunerevisjonen (BYS)	62 577	-18 081	44 496
111 Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	19 930	-6 391	13 539
112 Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)	72 909	-5 960	66 949
Sum Bystyrets organer (BYS)	295 165	-36 357	258 808

Kapittel/Sektor		Utgift	Inntekt	Netto
Beløp i 1000 kr				
Felles inntekter og utgifter (FIN)				
<i>Driftsbudsjettet:</i>				
124	Forsikringer (FIN)	214 623	-201 487	13 136
192	Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter (FIN)	149 670	-4 000	145 670
426	Tap på lånegarantier (FIN)	9 000	0	9 000
800	Skatt på inntekt og formue (FIN)	0	-26 300 000	-26 300 000
840	Rammetilskudd fra staten (FIN)	0	-10 240 000	-10 240 000
845	Øvrige generelle statstilskudd (FIN)	1 530	-110 642	-109 112
850	Generelt statstilsk. vedr. flyktninger m.v. (FIN)	0	-463 000	-463 000
898	Overføringer fra KF m.v. (FIN)	0	-2 063 661	-2 063 661
900	Renter (FIN)	592 800	-457 600	135 200
901	Utbytte fra aksjeselskaper (KON)	0	-1 000 000	-1 000 000
910	Lån (FIN)	1 294 200	0	1 294 200
927	Betjening av videreutlån (EST)	206 900	-220 331	-13 431
940	Disposisjonsfond (FIN)	917 317	-63 312	854 005
950	Bundne driftsfond (FIN)	244 824	-64 330	180 494
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	107 780	0	107 780
Sum	Felles inntekter og utgifter (FIN)	3 738 644	-41 188 363	-37 449 719
<i>Investeringsbudsjettet:</i>				
910	Lån (FIN)	0	-3 210 321	-3 210 321
920	Utlån egne midler (FIN)	198 000	-166 400	31 600
926	Videreutlån (EST)	1 206 000	-1 200 000	6 000
927	Betjening av videreutlån (EST)	701 100	-637 114	63 986
940	Disposisjonsfond (FIN)	0	-530 200	-530 200
948	Ubundne investeringsfond (FIN)	0	-58 000	-58 000
950	Bundne driftsfond (FIN)	0	-300 320	-300 320
959	Bundne investeringsfond (FIN)	380	0	380
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	0	-107 780	-107 780
Sum	Felles inntekter og utgifter (FIN)	2 105 480	-6 210 135	-4 104 655

4. Krav til netto driftsresultat samt investeringsbudsjett med finansiering for 2015 for kommunale foretak vedtas slik:

4.1 Kapittel 053 Undervisningsbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Undervisningsbygg Oslo KF settes til 100 mill. i 2015.

Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

		Beløp i 1000 kr
Prosjektnr		Forslag 2015
053	Undervisningsbygg Oslo KF (KON)	
106500	Generell rehabilitering	350 000
106520	Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	1 506 300
109500	Investering avsetn – ikke fordelt	800 000
Sum investeringsutgifter		2 656 300
Lån i Lånefondet		-2 002 300
Tilskudd fra bykassen		-50 000
Overføring fra driftsbudsjettet		-100 000
Investeringsmva		-504 000
Sum finansiering		-2 656 300

Prosjektnr. 106520 fordeles på følgende skoler:

					Beløp i 1000 kr
	Ferdig- stillelse	Kostnads- ramme	Bevilget t.o.m. 2014	Budsjett 2015	
<i>Nybygg og totalrehabilitering</i>					
Edvard Munch vgs	4-14	884 000	683 600	167 000	
Øraker 8-10 – byggetrinn 2	3-15	91 700	50 800	33 600	
Ekeberg flerbrukshall	3-15	98 000	57 000	20 000	
Fagerborg 8-10 (alt. 1 ombygging til U)	3-15	150 000	76 000	57 000	
Ila 1-7	3-15	200 300	120 900	34 000	
Teglverkstomta 1-10	3-15	561 500	360 200	173 000	
Voksen superkube spesialavd.	4-15	127 000	7 200	91 000	
Nordvoll superkube vgs – spesialavd.	3-15	54 200	5 500	48 700	
Ris 8-10	3-16	495 000	160 900	155 000	
Fernanda Nissen 1-7	3-16	511 000	150 600	139 000	
Munkerud skole 1-7 og barnehage	3-16	467 000	71 900	167 000	
Haugenstua 1-10	3-16	476 000	86 200	111 000	
Berg 1-7 (fase 1 og 2)	3-16	180 400	57 600	78 000	
Tokerud 8-10	3-16	376 000	89 000	127 000	
Haugen 1-7	3-16	210 000		105 000	
		4 882 100	1 977 400	1 506 300	

4.2 Kapittel 055 Boligbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Boligbygg Oslo KF settes til 0 mill. i 2015.

Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

		Beløp i 1000 kr
Prosjektnr		Forslag 2015
055	Boligbygg Oslo KF (KON)	
106600	Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter	110 000
106610	Kjøp av boligeiendom	60 000
109610	Presteboliger – kjøp/rehabilitering	5 000
113605	Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	714 100
113606	Bolig til vanskeligstilte/nedsatt funksjonsevne	114 900
114601	Brannsikring kommunale boliger	25 000
115600	Kap/rehab/nybygg Omsorg+	24 000
Sum investeringsutgifter		1 053 000
Lån i Lånefondet		-562 000
Salg av eiendom		-66 000
Tilskudd fra staten		-165 000
Tilskudd fra bykassen		-207 000
Investeringsmva		-53 000
Sum finansiering		-1 053 000

4.3 Kapittel 058 KAREA Oslo KF – Senter for karriereutvikling

Krav til netto driftsresultat for KAREA Oslo KF – Senter for karriereutvikling settes til 0 mill. i 2015.

4.4 Kapittel 059 Omsorgsbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Omsorgsbygg Oslo KF settes til 0 mill. i 2015.

Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

		Beløp i 1000 kr
Prosjektnr		Forslag 2015
059	Omsorgsbygg Oslo KF (KON)	
106720	Kap.utvidelse/nybygg – barnehager	82 000
106730	Reetablering og rehabilitering – bhg	150 000
109700	Generell rehabilitering – sykehjem	65 000
111711	Ufordelt Omsorg+	27 000
113713	Ufordelt – vanskeligstilte/nedsatt funksjonsevne	15 000
113715	Ljabrubakken Omsorg+	37 000
114705	Kap.utvidelse/rehab/nybygg – sykehjem	400 000
114725	Investeringer barnehager – ikke fordelt	360 000
114771	Legevakten – Storgt 40 – rehabilitering	30 000
114718	Rehab/nybygg – boliger til vanskeligstilte	224 000
115705	Energieffektiviseringstiltak – sykehjem	22 400
Sum investeringsutgifter		1 412 400

Beløp i 1000 kr

Lån i Lånefondet	-998 300
Tilskudd fra staten	-75 000
Tilskudd fra bykassen	-75 100
Investeringsmva	-264 000
Sum finansiering	-1 412 400

Prosjektnr. 106720 fordeles på følgende barnehager:

Beløp i 1000 kr

	Ferdig- stillelse	Kostnads- ramme	Bevilget tom. 2014	Budsjett 2014
Berg gård	3-16	110 000	0	40 000
Holmenveien 19	3-15	122 000	80 000	42 000
			80 000	82 000

Prosjektnr. 114705 fordeles på følgende sykehjem:

Beløp i 1000 kr

	Ferdig- stillelse	Kostnads- ramme	Bevilget tom. 2014	Budsjett 2014
Ullerntunet – totalrehabilitering	4-14	755 000	122 000	400 000
			122 000	400 000

4.5 Kapittel 060 Oslo Havn KF

Krav til netto driftsresultat for Oslo Havn KF settes til 17,7 mill. i 2015.

Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1000 kr

Prosjektnr	Budsjett 2015	
060	Oslo Havn KF (MOS)	
115910	Mål 1 Mer transport på sjø	9 500
115920	Mål 2 Effektiv og veldreven havn	24 300
115930	Mål 3 50% Mer gods (fra 2013 til 2030)	223 000
115950	Mål 5 Miljøvennlig Havn og Sjøtransport	1 000
115960	Mål 6 Bidrag til Oslo som attraktiv by	19 000
Sum investeringsutgifter		276 800
Sum finansieringsbehov		276 800
Overføring fra driftsbudsjettet		-17 700
Utbytte fra HAV Eiendom AS		-259 000
Bruk av havnefondet		-100
Sum finansiering		-276 800

5. Lånefondets budsjett for 2015 vedtas slik:

Lånefondet		Mill. kr
		Budsjett 2015
Artsgruppe		
100-509	Renteutgifter eksterne lån m.v.	1 351,3
Sum utgifter		1 351,3
510-519	Avdrag på eksterne lån	2 000,0
520-529	Interne utlån	5 836,0
Sum utbetalinger		7 836,0
Sum bruk av midler		9 187,3
780-909	Refunderte renter og låne-/adm.kostn.	-1 351,3
Sum inntekter		-1 351,3
910-919	Nye låneopptak	-6 163,7
920-929	Interne avdrag på lån	-1 672,3
Sum innbetalinger		-7 836,0
Sum anskaffelse av midler		-9 187,3

6. Forslag til økonomiplan 2015–2018 vedtas.

Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige oversikter til økonomiplan 2015–2018 i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2015.

7. Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige tabeller om måltall og oversikter over drifts- og investeringsprosjekter i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2015.

Verbale vedtak

8. Følgende verbalforslag vedtas:

8.1 Bydelene

8.1.1 Timepris ved salg av fysioterapitjenester

Pris for kjøp og salg av fysioterapitjenester mellom bydelene prisjusteres 2,87 % og utgjør i 2015 kr. 385 for 60 minutters behandling og kr. 290 for 45 minutters behandling.

8.1.2 Mottak av flyktninger

Oslo kommune tar imot 520 flyktninger i 2015.

8.1.3 Transporttjenesten for forflytningshemmede mellom 6 og 67 år – fritidsreiser

For brukere av transporttjenesten for forflytningshemmede mellom 6 og 67 år settes kvoten til 150 reiser pr. år. For brukere som for første gang søker

etter 1. juli, settes kvoten til 75 fritidsreiser første året. Det gis anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser.

8.1.4 Transporttjenesten for forflytningshemmede over 67 år som ikke er blinde eller svaksynte – fritidsreiser
For brukere av transporttjenesten for forflytningshemmede over 67 år som ikke er blinde eller svaksynte, settes kvoten for fritidsreiser til 70 reiser pr. år. For brukere som for første gang søker etter 1. juli, settes kvoten til 35 fritidsreiser første året. Det gis anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser.

8.1.5 Transporttjenesten for forflytningshemmede over 67 år som er blinde eller svaksynte eller spesialbilbrukere – fritidsreiser

For primærbrukere av transporttjenesten for forflytningshemmede over 67 år som er blinde eller svaksynte eller spesialbilbrukere gis en kvote på 150 fritidsreiser pr. år. For primærbrukere som for første gang søker etter 1. juli, settes kvoten til 75 fritidsreiser første året. Det gis anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser.

8.1.6 Transporttjenesten for forflytningshemmede – fritidsreiser i Akershus

I tråd med bystyrets vedtak i sak 292/13 foreslår byrådet at det gis åpning for TT-reiser i spesielle tilfelle til følgende Akershuskommuner: Oppegård, Lørenskog, Nittedal og Bærum.

8.1.7 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold

Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold pr. mnd. justeres med 2,77 %, og fastsettes slik for 2015:

Enslig aleneboende	6 435
Ektepar/samboere	10 102
Enslige forsørgere	7 328
Barnetillegg 0–10 år	1 448
Barnetillegg 11–18 år	1 922
Unge hjemmeboende 18–23 år	1 922

8.2 Velferd og sosiale tjenester – byomfattende tiltak

8.2.1 Pris pr. vektet sykehjemsplass i 2015

Pris pr. vektet sykehjemsplass i 2015 fastsettes til kr. 657 574.

8.2.2 Salgspris for tjenester ved Villa Enerhaugen

Salgspris for tjenester ved Villa Enerhaugen skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene.

8.2.3 Salgspris for spesialplasser ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter

Salgspris for spesialplasser ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene.

8.2.4 Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner under Velferdsetaten

- a) Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner under Velferdsetaten prisjusteres med 2,87 % og utgjør i 2015 kr. 297 pr. døgn pr. klient.
- b) Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for særlig kostnadskrevende klienter.

8.2.5 Bydelsbetaling for øvrige institusjoner og botilbud under Velferdsetaten

Bydelsbetalingen økes lik deflator på 2,87 %.

8.3 Miljø og samferdsel

8.3.1 Tilskudd og tilsagn om lån fra Klima- og energifondet

I 2015 kan Klima- og energiprogrammet gi tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 45,0 mill. kroner og tilsagn om lån innenfor en ramme på 45,0 mill. kroner. Det kan maksimalt gis 1 mill. kroner i lån til et enkelt prosjekt.

8.4 Følgende tidligere vedtatte generelle verbalvedtak foreslås opphevet:

Følgende tidligere vedtatte generelle verbalvedtak foreslås opphevet da de er en del av ordinær drift:

8.4.1 H15/2013 Demensteam

Demensteam i alle bydeler må sikre at de som jobber i hjemmebasert omsorg har god opplæring i hvordan avdekke og rapportere kognitiv svikt.

8.4.2 H19/2013 Informasjon om hjelpemidler

Alle brukere og deres pårørende i hjemmetjenesten skal få informasjon om aktuelle hjelpemidler som kan hjelpe dem i hverdagen.

8.4.3 H27/2013 Innføring av garanti i hjemmetjenesten

Byrådet bes så langt det er mulig å organisere hjemmetjenesten slik at brukere har mulighet til å velge selv om de kun ønsker bistand fra personer av samme kjønn til intim hjelp som dusjing.

8.4.4 H28/2013 Kontrakter om etablering av Omsorg+

Ved inngåelse av nye kontrakter om etablering av Omsorg+ skal bydelene involveres slik at mulige synergieffekter mellom bydelstiltak og Omsorg+ kan sees i sammenheng.

8.4.5 H32/2013 Forebyggende helsearbeid i bydelene

Familieplanlegging skal inngå som en naturlig del av det forebyggende helsearbeidet i bydelene.

8.4.6 H41/2013 Informasjon om sosialhjelp I

Ved tildeling av sosialstønad skal det gjøres oppmerksom på at sosialhjelp tildeles for livsopphold i Norge.

8.4.7 H42/2011 Salgspris for tilbud ved tidligere Kap. 312 Storbyavdelingen

Salgspris for tilbud på tidligere Kap. 312 Storbyavdelingen skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av botilbud/tjenester til utviklingshemmede inngås, skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene.

8.4.8 H47/2011 Kvalitetsmålinger i sykehjem og hjemmetjenesten

Kvalitetsmålinger i sykehjem og hjemmetjenesten består av revisjonsbesøk, objektive indikatorer, brukerundersøkelser, pårørendeundersøkelser og medarbeiderundersøkelser. Brukerundersøkelser foretas årlig i samtlige sykehjem og brukere av hjemme-

tjenester. Objektive indikatorer i sykehjem registreres pr. tertial og årlig i hjemmetjenesten. Revisjonsbesøk gjennomføres annet hvert år i bydelenes bestillerkontor og hos kommunale og private utførere av hjemmetjenester og annet hvert år i sykehjemmene. Påførende undersøkelser gjennomføres årlig i samtlige sykehjem. Kvalitetsrevisjonene skal også omfatte sammenfatning av mottatte avviksmeldinger og eventuelle klager fra beboere/brukere. Analyse av medarbeiderundersøkelser skal presenteres sammen med resultater av kvalitetsmålinger.

8.4.9 H15/2010 Gjeldsofferassistanse

Byrådet bes ha et særlig fokus på gjeldsofferassistanse for vanskeligstilte skatteyttere som pga. sin livssituasjon har pådratt seg skattegjeld de ikke makter å betjene. Bydelene bes redegjøre for sitt generelle gjeldsrådgivningsarbeid i forbindelse med årsberetningene.

8.4.10 H27/2010 Sykehjemspriser

Byrådet bes ved fremtidige budsjettframleggelses synliggjøre de reelle kostnadene ved sykehjemplassene, herunder også størrelsen på evt. subsidielementer fra sykehjemsetaten og bydelenes kostnader ved å benytte plassene.

8.4.11 H24/2008 Barn av sosialklienter

Byrådet bes i samarbeid med bydelene medvirke til at sosialkontorene også legger vekt på barnas behov for fritidsaktiviteter når de vurderer støtten til barnefamilier.

8.4.12 H55/2006 Eldresentrene – tilfredstillende tilbud til alle over 67 år

Bystyret mener eldresentrene er en viktig del av tiltakskjeden for eldre i byen, og ber bydelene innenfor rammen av de økte økonomiske rammene sørge for at eldresentrene gir alle eldre over 67 år et godt tilbud.

Også følgende tidligere vedtatte generelle verbalvedtak foreslås opphevet:

8.4.13 S79/2013 Behandling av investeringer i VAV

Forslag om større investeringer i prosjekter innenfor vann og avløp og renovasjon skal alltid legges frem som egne saker for bystyret.

Investeringsprosjektene legges inn i byrådets forslag til budsjett Sak 1 Del 2. At det parallelt med budsjettbehandlingen må fremmes byrådssak om

samme tema som allerede står i Sak 1 del 2 er unødvendig.

8.4.14 K14. Driftstilskudd til å kunne opprette flere barnehageplasser i de kommunale barnehagene

Det skal kunne gis driftstilskudd til å kunne opprette flere barnehageplasser i de kommunale barnehagene, dersom en ved ulik organisering kan utnytte kapasiteten bedre, som for eksempel ved opprettelse av nye ambulerende grupper. Det gis også investeringsstilskudd, dersom det opprettes hele grupper innenfor eksisterende kommunale barnehager.

Byrådet foreslår at vedtaket utgår, da det er innarbeidet faste rutiner som ivaretar dette.

8.4.15 K9/2013 Privat barnehageutbygging

Byrådet bes om å legge til rette for at barnehageutbyggingen foretas i privat regi.

Byrådet foreslår at dette vedtaket utgår. Inntil kommunen bestemmer at utbygging skal skje i kommunal regi er det rutiner for hvordan dette håndteres.

8.4.16 K37/2013 Barnehagebedrifter – utbytte

Byrådet skal ikke stille krav om at barnehagebedrifter ikke skal ha anledning til å kunne ta ut utbytte av driften.

Byrådet foreslår at vedtaket utgår, da det er innarbeidet bestemmelser som gjør det mulig å ta ut utbytte fra driften i de nye festeavtalene for kommunale barnehagetomter som festes bort til private.

8.4.17 K10/2012 Privat drift av kommunale barnehagebygg

Byrådet bes sikre at nye barnehager som etableres i kommunale barnehagebygg som hovedregel skal driftes av private aktører.

Byrådet foreslår at vedtaket utgår, da det er en innarbeidet rutine.

8.4.18 K1B/2010 Privat drift av barnehager

Det åpnes for at driften av nye kommunale barnehager kan settes ut til private fra og med barnehageåret 2010. Samme opptakskrav skal stilles til private som drifter slike barnehager, som til de ordinære kommunale barnehagene.

Byrådet foreslår at vedtaket utgår, da det er innarbeidet rutine.

8.4.19 K71. Universell utforming

All rehabilitering og tilpassing av eksisterende skole-

bygg skal skje i tråd med prinsippene om universell utforming. Innganger og lokaler skal være tilgjengelige for alle elever og lærere, uavhengig av personenes funksjonsevne.

Byrådet foreslår at dette verbalvedtaket utgår. Vedtaket er godt ivaretatt og innarbeidet i kravspesifikasjoner fra Utdanningsetaten.

8.4.20 K50/2008 Nye skoler og OPS-samarbeid om skoleprosjekter

Byrådet bes i forbindelse med nybygg av skoler og totalrehabiliteringsprosjekter vurdere bruk av offentligprivat samarbeid (OPS) dersom dette er hensiktsmessig og lønnsomt.

Byrådet foreslår at dette verbalvedtaket utgår. Vedtaket er godt ivaretatt og vurderes i alle skoleprosjekter.

8.4.21 K19/2009 Lærerløftet

Lærerløftet Oslo er en systematisk videreutdanning for lærere i Osloskolen basert på de behov som meldes inn fra skolene. Byrådet utarbeider i forbindelse med budsjettene en oversikt over hvor mange lærere som deltar i ordningen og hvilke prioriteringer man gjør for det kommende skoleår.

Siden vedtaket ble fattet, er det hvert år blitt fulgt opp ved at fagbyråden har utarbeidet et relativt detaljert notat til kultur- og utdanningskomiteen i løpet av september/oktober. Byrådet foreslår at denne rapporteringsordningen forenkles fra og med 2015 ved at byrådet i stedet tar inn en kortere omtale av lærerløftet i sin årsberetning.

8.4.22 F8/2007 Lærlingplasser

Byrådet ber alle kommunens etater og virksomheter igangsette tiltak for å rekruttere flere lærlinger.

Vedtaket kan utgå, etter som bystyret i budsjettet for 2014 gjorde vedtak som ivaretar og konkretiserer intensjonen i vedtak F8/2007.

8.5 Følgende tidligere vedtatte generelle verbalvedtak foreslås endret:

8.5.1 H67/2013 Egenbetaling ved rusinstitusjoner

Rusinstitusjoner som til nå har benyttet vederlagsforskriften for klienters egenbetaling går fra 01.01.2013 over til å benytte en fastsatt egenbetaling slik som de øvrige rusinstitusjonene. Det vises til verbalvedtak H26/2008; Byrådet gis fullmakt til å fastsette egenbetaling for klienter ved rusinstitusjoner der vederlagsforskriften ikke brukes.

Endres til

8.5.1 Egenbetaling ved rusinstitusjoner

Byrådet gis fullmakt til å fastsette egenbetaling for klienter ved private og kommunale rusinstitusjoner under Velferdsetaten.

9. Takster, avgifter og gebyrer for 2015 fastsettes slik:

9.1 Månedlig oppholdsbetaling i barnehage

Månedlig oppholdsbetaling i barnehage 01.01.2015 – 31.12.2015

	Inntekt til og med kr 198 833 (2,25G)	Inntekt fra kr 198 833 (2,25G) til og med kr 353 480 (4G)	Inntekt over kr 353 480 (4G)
1. barn	881	2 462	2 587
2. barn (70 %)	881	1 757	1 845
3. barn (50 %)	881	1 287	1 350

Inntektsgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2015.

Satsene gjelder fulltidsplass i kommunale barnehager, dvs. oppholdstid 41 timer pr. uke eller mer. Bydelsutvalgene fastsetter betalingssatser for barn med oppholdstid inntil 41 timer.

Kost i barnehage tilsvarer kr. 112 pr. barn pr. måned, og er inkludert i oppholdsbetalingen.

Oppholdsbetaling for barnehageplass for barn i fosterhjem fastsettes etter inntektsgruppe 2, dvs. kr. 2 462 pr. måned.

Oppholdsbetalingen for fulltidsplass i bydeler med gratis kjernetid reduseres med betaling tilsvarende 20 timer.

9.2 Månedlig oppholdsbetaling i aktivitetsskolen

Månedlig oppholdsbetaling i aktivitetsskolen

01.01.2015 – 31.12.2015

	Inntekt til og med kr. 198 833 (2,25G)	Inntekt fra kr. 198 833 (2,25G) til og med kr. 353 480 (4G)	Inntekt over kr. 353 480 (4G)
Heldagsplass	592	1 088	2 773
Halvdagsplass	381	699	1 874

Inntektsgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2015.

9.3 Tilbud til barn med særskilte behov 8. – 10. trinn og på videregående skole

Det kreves ikke oppholdsbetaling for tilbud før og etter skoletid til barn med særskilte behov fra 8.–10. trinn og på videregående skole.

9.4 Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo musikk- og kulturskole

Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo musikk- og kulturskole økes med 2,9 % til kr. 3 606 pr. elev pr. år fra 01.01.2015. Byrådet gis fullmakt til å fastsette avgifter og priser utenom ordinære elevplasser innen rammen av vedtatt budsjett.

9.5 Avgifter og priser for tilbud i Schous kultur- bryggeri

Byrådet gis fullmakt til å fastsette priser og avgifter (brukerbetaling/billettpriser) for tilbud i øvingshotell og popsenter i Schous kulturbryggeri, innen rammen av vedtatt budsjett.

9.6 Egenbetaling for renhold, matlaging m.m.

Med hjemmel i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester fastsettes fra og med 01.01.2015 følgende betalingssatser og utgiftstak for renhold, matlaging m.m.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – ihht. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester ¹⁾	Time- sats i kroner	Utgiftstak i kroner pr. mnd / pr.år (timer)
Under 176 740 (under 2 G) ²⁾	30	Kr. 180 pr. mnd (6 timer)
Fra 176 740 (2 – 3 G)	68	Kr. 6 800 pr. år (100 timer)
Fra 265 110 (3 – 4 G)	177	Kr. 17 700 pr. år (100 timer)
Fra 353 480 (over 4 G)	293	Kr. 29 300 pr. år (100 timer)

1) Alminnelig inntekt 2013 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrukket evt. omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.

2) Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kroner 180 pr. måned i 2014. Jfr. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 10. Utgiftstaket reguleres hvert år i statsbudsjettet som legges frem i oktober og vedtas i desember. Revidert sats for inntekter under 2G legges derfor frem i tilleggstillingen for budsjett 2015.

9.7 Egenbetaling for trygghetsalarm

Husstandens samlede skattbare netto- inntekt før særfradrag – ihht. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester	Måned- sats i kroner
Fra 265 110 (over 3 G)	233

Bydelene gis fullmakt til å avgjøre om de vil innkreve egenandeler på trygghetsalarmer.

9.8 Transporttjenesten for forflytningshemmede – egenandel

Egenandel innenfor Oslos grenser for turer innen transporttjeneste for forflytningshemmede settes til kr. 50 for voksne og kr. 25 for barn under 18 år.

9.9 Egenandel for reiser til arbeid, høyere utdanningsinstitusjoner, dagsenter, samt aktivitetsskole for bruker som ikke omfattes av statlig ordning

Egenandelen for transporttjenester for reiser til arbeid, høyere utdanningsinstitusjoner, dagsenter, samt aktivitetsskole for forflytningshemmede over 16 år som ikke omfattes av statlig ordning, settes til kr. 500 pr. måned for reiser i Oslo.

9.10 Egenandel for reisende til skolefritidsordning annet sted enn lokalisert til grunnskolen

Egenandelen for transporttjenester for reiser til skolefritidsordning på annet sted enn lokalisert til grunnskolen settes til kr. 500 pr. måned for reiser i Oslo.

9.11 Transporttjenesten for forflytningshemmede

– Egenandel for turer til Akershuskommunene Oppegård, Lørenskog, Nittedal og Bærum

Egenandel for turer innen transporttjeneste for forflytningshemmede til kommunene Oppegård, Lørenskog, Nittedal og Bærum settes til kr. 100 for voksne og kr. 50 for barn under 18 år.

9.12 Parkeringsavgift

Parkeringsavgiften økes med 2,9 %.

9.13 Fullmakt til byrådet (generelt vedtak)

Med unntak av de takster som vil bli direkte fastsatt av bystyret, gis byrådet fullmakt til å fastsette takstene, herunder gjennomføre detaljregulering av takstene og undertakstgruppe m.v., innenfor den ramme som bystyret har gitt.

9.14 Husholdningsrenovasjon

Satsene for renovasjonsgebyr økes med 12,5 %.

9.15 Gebyr og avgift for vann og avløp

Satsene for gebyr og avgift for vann og avløp økes med 22 %.

9.16 Feiegebyr

Satsene for feiegebyr holdes uendret.

9.17 Fullmakt til byrådet (generelt vedtak)

Byrådet gis fullmakt til å justere gebyrene for vann og avløp, renovasjon og feiing basert på bystyrets vedtatte budsjett og i henhold til gjeldende forskrifter for selvkostberegning.

10. Økonomireglement

Byrådets forslag til økonomireglement vedtas, jf. kap. 14 i Del 2.

11. Prosedyre for bemanningsreduksjoner

Byrådets forslag til prosedyre for bemanningsreduksjoner vedtas, jf. vedlegg i Del 2.

Vedlegg

Forholdet mellom områdeoverskrifter og budsjettkapitler

Kap.	Områder/kapitler	Fordeling
By i vekst		
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	100 %
482	Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	100 %
520	Byantikvaren (BYU)	100 %
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	0,1 %
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	100 %
483	Områdesatsing Tøyen (EST)	100 %
Kunnskapsbyen		
A04	Ufordelte midler for sektor – KOU	100 %
200	Utdanningsetaten (KOU)	100 %
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (KOU)	100 %
210	Grunnskolen (KOU)	100 %
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (KOU)	100 %
230	Videregående skoler (KOU)	100 %
231	Fagopplæring (KOU)	100 %
250	Fagskolen (KOU)	100 %
260	Spesialundervisning i egne grunnskoler (KOU)	100 %
261	Spesialundervisning i egne videreg. skoler (KOU)	100 %
294	Voksenopplæring (KOU)	100 %
Talenten by		
455	Næringsutvikling (KON)	100 %
459	Næringsetaten (KON)	100 %
501	Kultureiendommer (KON)	100 %
502	Kulturetaten (KON)	100 %
504	Munch-museet (KON)	100 %
290	Oslo musikk- og kulturskole (KOU)	100 %
Byen for alle		
354	Enhet for mangfold og integrering (KON)	100 %
581	Den norske kirke og andre trossamfunn (KON)	100 %
590	Gravferdsetaten (KON)	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	57 %

Kap.	Områder/kapitler	Fordeling
FO2B	Oppvekst – bydelene	71 %
FO3	Pleie og omsorg – bydelene	35 %
FO4	Økonomisk sosialhjelp og KVP – bydelene	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø – kap. 308	100 %
FO4	Økonomisk sosialhjelp og KVP – kap. 308	100 %
176	KAREA Oslo KF – overføring (EST)	100 %
314	Helseetaten (EST)	100 %
315	Velferdsetaten (EST)	100 %
318	Vederlagsutbetalinger (EST)	100 %
350	Trygdeordninger (EST)	100 %
360	Barne- og familieetaten – barnevern (EST)	100 %
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (EST)	100 %
373	Byomf. tiltak – avsetn. helse og sosiale tj. (EST)	100 %
374	Prosjekteringsmidler (EST)	100 %
384	Bydelenes hjelpemiddeltjeneste (EST)	100 %
427	Tap på utlån (EST)	100 %
428	Sosiale boligvirkemidler (EST)	100 %

Ung by

FO2A	Barnehager – bydelene	100 %
FO2B	Oppvekst – bydelene	29 %
FO2B	Oppvekst – kap. 308	100 %
305	Bydelene – etablering av nye barnehager (KOU)	100 %
306	Bydelene – diverse barnehagetiltak (KOU)	100 %

Byen for de eldre

FO3	Pleie og omsorg – bydelene	65 %
FO3	Pleie og omsorg – kap. 304	100 %
313	Sykehjemsetaten (EST)	100 %
372	Byomfattende tiltak – avsetninger eldre (EST)	100 %

Blå-grønn by

645	Energigjenvinningsetaten – husholdninger (KON)	100 %
646	Energigjenvinningsetaten – næring (KON)	100 %
542	Bymiljøetaten (MOS)	54 %

Kap.	Områder/kapitler	Fordeling
621	Vann- og avløpsetaten – næring m.v. (MOS)	100 %
643	Renovasjonsetaten – næring (MOS)	100 %
620	Vann- og avløpsetaten – forvaltning (MOS)	100 %
640	Renovasjonsetaten – selvkost (MOS)	100 %
770	Klima- og energiprogrammet (MOS)	100 %
F01	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	1 %

Idrettsbyen		
547	Oslo 2022 (KON)	100 %
542	Bymiljøetaten (MOS)	16 %
545	Idrettsanlegg og -eiendommer (MOS)	100 %

Bærekraftig bytransport		
542	Bymiljøetaten (MOS)	30 %
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	100 %
752	Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	100 %
761	Sykkelprosjektet (MOS)	100 %

Trygg og velorganisert by		
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	100 %
126	Div.avsetn.og tidsb. tiltak under byrådsavd. (BLK)	100 %
140	Kommuneadvokaten (BLK)	100 %
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	100 %
191	Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	100 %
100	Bystyret m.v. (BYS)	100 %
101	Ordførerens kontor (BYS)	100 %
102	Tilfeldige utg. etter bystyrets bestemmelse (BYS)	100 %
109	Kontrollutvalget (BYS)	100 %
110	Kommunerevisjonen (BYS)	100 %
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	100 %
112	Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)	100 %
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	100 %
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	100 %
130	Kemnerkontoret (FIN)	100 %
124	Forsikringer (FIN)	100 %
192	Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter (FIN)	100 %
426	Tap på lånegarantier (FIN)	100 %
184	Beredskapsetaten (MOS)	100 %
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	100 %
F01	Helse, sosial og nærmiljø – bydelene	42 %

Oslo kommunes styringssystem

Bystyret

Oslo kommunes øverste myndighet er bystyret, som består av 59 representanter valgt gjennom kommunevalg hvert fjerde år. Bystyret bestemmer hovedlinjene i utviklingen av byen og kommunens tjenester, blant annet gjennom sine budsjettvedtak.

Sakene som behandles i bystyret blir i hovedsak fremmet av byrådet, og behandlet i en av de fem komiteene som avgir innstilling til bystyret. Komiteene er byutviklingskomiteen, finanskomiteen, helse- og sosialkomiteen, kultur- og utdanningskomiteen og samferdsels- og miljøkomiteen. Bystyret ledes av ordføreren som velges av bystyret selv.

Byrådet

Oslo kommune har fra 1986 hatt parlamentarisme med et byråd som «regjering». Byrådslederen er byens «statsminister». Byrådet består av åtte byråder som tilsvarende statsråder. Byrådet leder kommunens administrasjon, fremmer forslag til bystyret og er ansvarlig for gjennomføring av bystyrets vedtak. Byrådet har i tillegg myndighet til selv å treffe avgjørelser i en rekke saker.

Byrådsavdelingene

Det er syv byrådsavdelinger som hver ledes politisk av en byråd (Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har to byråder; byråd for eldre og byråd for sosiale tjenester). En byrådsavdeling kan sammenlignes med et departement og ledes administrativt av en kommunaldirektør. Den skal følge opp og føre tilsyn med tjenesteproduksjonen og forvaltningen i kommunens etater, virksomheter og foretak.

Etatene

Kommunens etater har ansvar for å gjennomføre kommunens oppgaver. Det er 26 etater som rapporterer til Byrådsavdelingene.

Kommunale foretak

Oslo har valgt å organisere deler av oppgavene i kommunale foretak (KF) med eget styre. De forvalter for eksempel kommunale bygg. Undervisningsbygg har ansvar for skoler, Omsorgsbygg har ansvar for bl.a. sykehjem/omsorgsboliger og barnehager, mens Boligbygg har ansvar for kommunens boligeiendommer. Organiseringen skal bidra til profesjonell forvaltning av kommunens bygninger. Brukerne (skole, sykehjem, barnehage) betaler husleie som skal dekke KF'enes drift og vedlikehold av byggene.

Bydelene

Oslo har 15 bydeler som styres av bydelsutvalg med 15 politikere som er valgt lokalt. Nesten halve Oslos driftsbudsjett fordeles til bydelene. En bydel har egen administrasjon som ledes av en bydelsdirektør. Deres viktigste ansvarsområder er tjenester til de eldre, barnehager og sosiale tjenester. Det er stor variasjon i behovet for kommunale tjenester mellom bydelene. Bydelene får tildelt budsjetttramme etter kriterier som avspeiler befolkningen (størrelse, alderssammensetning og levekår).

Organisasjonskart

